

ΑΣΤΡΑΠΗ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

Τὸ φυλλάδιον

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

30 Λεπτά

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ

Π. Χ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

Συνδρομὴ ἑτησίᾳ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἑλλάδος . . . δρ. 8

Ἐξωτερ. . . φρ. 8

ΓΡΑΦΕΙΑ

ΑΣΤΡΑΠΗΣ

ὁδ. Πανδρόσου 4.

Ὁ πληρώνων συνδρομητὴς ὀφείλει νὰ ἀπαιτῇ
ἔντυπον ἀπόδειξιν πληρωμῆς τῆς Διευθύνσεως.

Ἔτος Τέταρτον

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 15 Αὐγούστου 1897.

Ἄριθ. 10.

Ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος.

ΤΟ ΘΥΜΑ!

Εἰς πᾶσαν καταστροφήν, εἰς πᾶσαν ἀτυγίαν, εἰς πᾶν μέγα κακόν, ἀνάγκη νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἓν θῦμα. Ἐν πρόσωπον δηλονότι ἐπὶ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐπιρριφθῇ ἡ εὐθύνη τῆς καταστροφῆς ταύτης, ἓν πρόσωπον παρά τοῦ ὁποῖου νὰ ζητηθῇ ὁ λόγος, ἓν πρόσωπον ὅπερ νὰ ὑποστῇ ἀδίκως ὅλως τὰς συνεπειὰς τοῦ ἐπελθόντος κακοῦ.

Κανὼν πραγματικῶς οὗτος, νόμος πλέον φυσικός, μὴ θελήσας νὰ παρουσιάσῃ ἐξαίρεσιν κατὰ τὸν ἀτυχῆ ἡμῶν ἀγῶνα καὶ ν' ἀποδώσῃ τὴν εὐθύνην τῶν ἐπελθόντων γεγονότων εἰς τοὺς πταιστας καὶ μόνον, ἀλλὰ . . . . . φεῦ! ἀπαιτήσας ὡς ἐργάτην τοῦ συντελεσθέντος κακοῦ, ὡς δημιουργὸν τῆς ἀτυχίας τοῦ πολέμου, ὡς τὸν μόνον αἴτιον ὄλων τῶν . . . . . θῦμά τοῦ! Ἄνευ δὲ πολλοῦ κόπου, ἄνευ μεγάλης καὶ ἐπισταμένης ἐρεύνης, μὴ διστάσαντες ἔτι καὶ νὰ τὸ φαντασθῶμεν κἂν, μὴ δειλιάσαντες εἰς τὸ τι ἐπρόκειτο νὰ πράξωμεν ἀσεβῶς εἰς τὸ πᾶν ἀδιαφορήσαντες, ἐτολήσαμεν καὶ εὐρομεν τὸ θῦμα! Ἦτο τοῦτο ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος!

Ἦθη! συνήχθησαν οἱ ἐξωλέστατοι καὶ τολμηρότατοι τῶν ἀνδρῶν, οἱ ἐγκλεισθέντες ἐν ἑαυτοῖς τὰς ἐγκληματικώτερας τῶν πράξεων, οἱ τὸν νοῦν κακοὶ καὶ διεστραμμένοι, οὗς, ἀσέβεια, ἀνοησία καὶ συκοφαντικὰ ἔνστικτα παρώξυνον καὶ ἐζήτησαν τὴν μείωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ μέλλοντος βασιλέως των!

Τὸ θῦμα! Τὸ ἀθώοτερον πρόσωπον ὄλου αὐτοῦ τοῦ ἐκτυλιχθέντος δράματος, ὁ ὑπερανθρώπως ἐργασθεὶς, ἡ προσωποποιήσις αὐτῆ τῆς ἡρεμωτέρας συνειδήσεως τῆς ἐπιτελέσεως τοῦ καθήκοντος, ὁ ἐν ταῖς κρισιμωτέραις στιγμαῖς ἐκφέρων τὰς σοφωτέρας καὶ στρατηγικωτέρας τῶν γνωμῶν, εἰς ἅς, ἄλλαι βίαιαι καὶ ἐπίμονοι τῶ ἀντετάσσοντο παρά τῶν γνωστῶν σωματαρχῶν, ὁ ἀδιαλείπτως περὶ πάντων προστάσων, μηδὲν δ' εὐτυχῆσας ποτὲ νὰ ἴδῃ ταχέως καὶ ἀκριβῶς ἐκτελεσθέν, ὁ δικαιοῦμενος οὐ μόνον νὰ παραπονεθῇ ἀλλὰ καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀδυσώπητον τιμωρίαν τῶν ἐργατῶν τῆς καταστροφῆς, αὐτὸς τὸ θῦμα τοῦ πολέμου;

Γνώρισον, λαέ, ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου, πληροφορήθητι ἀσφαλῶς περὶ τῶν κατ' αὐτόν, μανθάνων δὲ λεπτομερῶς τὰ διατρέξαντα, ἱκανοποιήσον τὸ ἀθῶον θῦμα, ἐκκλίνων ἀπὸ τῶν συκοφαντῶν του τὴν μανίαν καὶ τὰ βέλη.

Αὐγούστος 5 1897.

Ι. Δ. Μακρόπουλος

ΤΑ ΘΕΣΣΑΛΙΚΑ ΛΣΜΑΤΑ

Κάτω 'σ ταις ἄσπραις θάλασαις (λεβέντω)
Σ' ταις πράσιναις λεμιῶναις
(λεῖμονά με τὰ λεῖμονιά)
βγῆκαν καράβια τούρικα
κ' ἐπῆραν τὰ ρωμαῖκα
Πῆραν μανάδες με παιδιὰ
καὶ πενθεραὶς με νύφαις,
πῆραν μιὰ ἀρχοντοπεθερὰ με δώδεκα νυφάδες.
Ὅλαις ἡ νύφαις περπατοῦν
καὶ πᾶν κοντὰ ταις ἄλλαις.
Μὰ, μιὰ νύφη μικρότερη
Δὲν πάει κοντὰ ταις ἄλλαις.
— Διὰ τί νύφη μ' δὲν περβατεῖς,
Δὲν πᾶς κοντὰ ταις ἄλλαις;
Μῆνα τὰ ρούχα σὲ βαροῦν
μῆνα τὰ σικικνδρίκια.
— Οὐδὲ τὰ ρούχα μοῦ βαροῦν
οὐδὲ τὰ σικικνδρίκια.
Τοῦ γουῦ σου οἱ πόνει μοῦ βαροῦν
τοῦ γουῦ σου τοῦ λεβέντη
Μοῦ σκότωσαν τὸν ἄνδρα μοῦ
Μοῦ πῆραν τὰ παιδιὰ μοῦ.

Μώρ' Δυροπολίτισσα (μώρ' κλυμένη)
Σίντα πᾶς 'ς τὴν ἐκκλησιὰ
με λαμπάδες, με κηρία,
καὶ με μουσκοθυμιατὶ.
Γιὰ προσκύνῃς γιὰτ' ἐμᾶς,
τί μᾶς πλάκωσ' ἡ Τουρκιά,
θὰ μᾶς μίσουνε 'μπροστὰ
θὰ μᾶς πᾶνε σ' τὰ τζαμιά
θὰ μᾶς σφάζουν σάν τ' ἄρνια,
σάν τ' ἄρνια τὴν πασχαλιά,
τὰ κατσίνια τ' ἀγεργιῶ.

Ἐν πικρὸ δάκρυ ἐπὶ τοῦ
τάφου τῆς

ΕΙΡΗΝΟΥΛΑΞ ΤΙΜ.

ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ.

Μὲ τὸ γλυκὺ μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη ἀπέπτη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἐκ τῶν ἀγκυλῶν φιλοστόργων γοιέων καὶ ἀγαπητῶν ἀδελφῶν ἡ ἀγγελόμορφος ψυχὴ τῆς Εἰρηνούλας Τιμ. Πετρούτσοπούλου.

Κόρη πρωτότοκος τοῦ ἐντιμοτάτου

ΤΗ: ΑΓΑΠΗΤΗ: ΕΞΑΔΕΛΦΗ: ΕΙΡΗΝΟΥΛΑ: ΠΕΤΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ.

Ὅχι, ὄχι, δὲν πεθαίνει τέτοιο ἀφρόπλαστο κορμί,
ὄχι, ὄχι, τόση χάρι δὲν ἐπλάσθη γιὰ τὸ χῶμα . . .
Τῆς ταιριάζουν τὰ τραγούδια καὶ ὄχι οἱ μαῦροι στεναγμοί,
Ζητεῖ κρῖνα, ζητεῖ ρόδα τὸ παρθενικὸ τῆς σῶμα.

Ὅχι, ὄχι, τέτοια μάτια δὲν σφαλοῦν, γλυκοκοιμῶνται
Σ' ὕπνο μ' ὄνειρο γιομάτο. Θὰ ξυπνήσουν! Θὰ ξυπνήσουν!
Μὴ τὴν κλαῖτε τὴν παρθένα. Ἄνθη μόνον νὰ σκορπιῶνται
— τὸ κρεβάτι τῆς τρυγύρω τρυφερὰ νὰ τὴν στολίσουν.

Δὲν ἀπέθανεν ἐκεῖνη, μόν' ἐπέταξεν ἀλλοῦ
'Εκεῖ ὅπου φῶς αἰώνιο καὶ χαρὰ εὐλογημένη . . .
Μὴ τὴν κλαῖτε, ἐκεῖνη 'πῆγε εἰς τὴν χώρα τοῦ καλοῦ,
ὄχι, ὄχι, μὴ τῆς λέτε ὅτι εἶνε ποθαμένη!

Γιὰ κυτᾶξετε τ' ἀτέρια στὸν γαλάζιο οὐρανό,
Γιὰ ἰδέτε τα πῶς λάμπουν, μέσ' τὴν ἀπειρὴν χαρὰ τους . . .

πρωτοδίκου Τιμ. Πετρούτσοπούλου ἦτο πεποικισμένη ἐκ φύσεως καὶ ἐκ μητρικῆς ἀνατροφῆς μετ' ἐξοχα προτερήματα, προσηγῆς μετὰ χάριτος εὐφυῆς μετὰ μετρι-οφροσύνης, περιποιητικῆ μετ' ἀξιοπρεπείας ἦτο ὑπόδειγμα οἰκιακῆς τάξεως καὶ φιλοκαλίας ἦτο ἀξία τῶν πατρικῶν αὐτῆς ἀρετῶν, ἦτο τὸ κόσμημα τοῦ οἴκου τῆς, ἡ χαρὰ τῶν γονέων τῆς καὶ ἡ τρυφερὰ ἀγάπη τῶν ἀδελφῶν τῆς.

Φεῦ! ὁποῖα δυστυχία!! ὁ ἀπηνῆς χάρων δὲν ἐφείσθη τὴν τρυφερὰν ταύτην ὑπαρξίν τῆς εἰκοσι μόλις Μαΐου ἀριθμούσης Εἰρηνούλας τῆς μετὰ τσαῦτα προτερήματα κεκοσμημένης, ἀλλὰ διέκοψε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς τῆς καὶ ἀφήρησεν αὐτὴν τόσον προῶρως ἐκ τῶν ἀγκαλῶν τῆς ταλαίνης μητρὸς τοῦ δυστυχῶς πατρὸς τῶν τέθλιμμένων ἀδελφῶν καὶ τῶν βαρυπενθούτων οἰκειῶν.

Εἶθε ὁ φιλεύσπλαγχνος καὶ ὑψιστὸς Θεὸς νὰ ἐπιχύσῃ βάλασαμον ἐπὶ τῆς σκληρῶς πληγείσης καρδίας τῶν δυστυχῶν γονέων καὶ βαρυαλγούντων ἀδελφῶν αὐτῆς, τὴν δὲ ἀγνὴν καὶ τρυφερὰν ψυχὴν αὐτῆς ἄς κατατάξῃ ἐν τῇ χορείᾳ τῶν ἀγγέλων.

Δαμιανὸς Σωτηριάδης.

Ἀθήνησι τῆ 5 Αὐγούστου 1997

Ἔχουν τώρα πανηγύρι τὰ φτωχὰ παντοτεινό!
Γιατὶ ἤρρανε καὶ πάλι τὴν γλυκεῖα συντροφισσά τους

Ὡσὰν ἀνοιξίς ὠραία ἐγελοῦσεν ἡ ζωὴ τῆς.
Ἦταν μέσα εἰς τὸν κόσμὸ τὸ πλεῖδ εὐμορφο λουλιούδι,
Χρυσὰ ὄνειρα σκορποῦσε ἡ μυρόβολη ψυχὴ τῆς
Ἐν φωνῇ τῆς θερμῶς ἦταν οὐρανόφερτο τραγοῦδι.

Ἀλλὰ ἔτυχεν ὁ Χάρος μιὰ ἡμέρα νὰ τὴν ἴδῃ
Κι' ἀνεσκίρτησε μὲ πόνο ἢ τρισάπονη καρδιά του.
Γιὰ τὰ μαῦρα του παλάτια τὴν ὀρέχθηκε στολίδι
Καὶ τὴν ἄρπαξεν ἀμέσως ἔστα ψυχόπλαστα φτερά του.

Λευκὴ νύφη ἡ παρθένα ἐκμιμήθη ἐδῶ πέρα
Μέσ' τὸ μνήμα π' ἀγκαλιάζουν δακρυπότιστα λουλούδια,
Πλὴν ἡ εὐμορφη ψυχὴ τῆς ταξειδεύει στὸν ἀέρα
Καὶ μαζὶ μὲ τοὺς ἀγγέλους ψάλλει ἀθάνατα τραγούδια!

Ἀλέξ. Περδικίδης.

ΥΓΙΕΙΝΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΨΥΧΡΟΛΟΥΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ

Οἱ ἄνθρωποι τῆς παρελθούσης γενεᾶς παρ' ἡμῶν, καθὼς καὶ οἱ πρόγονοι αὐτῶν, οὐδέποτε ἐβρεχον τὴν κεφαλὴν διὰ ψυχροῦ ὕδατος. Μετὰ δὲ τὴν ἔλευσιν τῶν Γερμανῶν εἰς Ἑλλάδα ἐισήχθη ἡ ἔξις τοῦ κατὰ πᾶσαν πρῶταν, ἐνίοτε δὲ δις καὶ τρίς τῆς ἡμέρας λούειν τὴν κεφαλὴν διὰ ψυχροῦ ὕδατος, καὶ ὅσον οἶόν τε ψυχροτέρου. Ἡ τοιαύτη πράξις γίνεται πρόξενος πολλῶν καὶ μεγάλων βλαβῶν εἰς τὴν υγιείαν. Προέρχεται ἐκ ταύτης πονοκέφαλος, βομβισμὸς τῶν ὠτων, νευραλγία τοῦ προσώπου, ὀδονταλγία, ὀρθαλμῖαι, βλάβαι τῆς ῥινὸς κλπ. Ἐκτὸς τούτων αἱ τρίχες ἐξασθενοῦσι, ξηραίνονται καὶ πίπτουσιν. Ἡ διάνοια τοῦ βρέχοντος τὴν κεφαλὴν πολὺ ψυχρῷ ὕδατι ἐπισκοτιζεται ἐπὶ τινὰς ὥρας, καὶ διατελεῖ οὐχὶ καλῶς ἔχουσα. Πῶς καὶ διατί ταῦτα ἐπισυμβαίνουν;

Διατί ἐπισκοτιζεται ἡ διάνοια;

Ὅσον ψυχρότερον εἶνε τὸ ὕδωρ, τὸ ἐμβρέχον τὴν κεφαλὴν, τόσον περισσότερον συστέλλονται καὶ συμμαζεύονται τὰ τοῦ αἵματος ἀγγεῖα, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται εἰς τὸ δέριμα, ἐπομένως τόσον περισσότερον αἷμα φεύγει ἐκ τῆς ἐπιφανείας καὶ συσσωρεύεται εἰς τὰ ἐνδότερα. Ἄμα δὲ παύση ἡ ἐπαφὴ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος,

καὶ σπογγισθῆ ἡ κεφαλὴ, ἡ φύσις ἐπιφέρει ἀντιδρασίαν, δηλαδὴ τὰ ἀγγεῖα τοῦ αἵματος, τὰ ὁποῖα πρότερον συσπλάσθησαν τῇ ἐπαφῇ τοῦ ψυχροῦ ὕδατος, ἀμέσως ἄμα παύση αὕτη διαστέλλονται, εὐρύνονται, καὶ αἷμα περισσότερον τοῦ δέοντος συσσωρεύεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς κεφαλῆς· διὰ τοῦτο καὶ αἰσθησις θερμότητος γίνεται, καὶ ἐρυθρότης γίνεται δηλαδὴ συμφορήσις αἵματος ἐφ' ὅλης τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐγκεφάλου. Τούτου ἕνεκεν ἐπισκοτιζεται ἡ διάνοια, ὡς γίνεται ὅταν πῖνῃ τις οἶνον περισσότερον τοῦ δέοντος.

Πῶς δὲ γίνονται αἱ ἄλλαι βλάβαι τῆς κεφαλῆς;

Ὅταν ἦνε βεβρεγμένη ἡ κόμη τῆς κεφαλῆς, ὅσον πολὺ καὶ ἀν σπογγισθῆ αὕτη, πάντοτε διατηρεῖται ὑγρασία· ἐὰν ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προσβληθῆ ἡ κεφαλὴ ἐκ ρεύματος ἀέρος, καὶ τοιαῦτα ρεύματα ἐν Ἑλλάδι ὑπάρχουσι συνεχῶς, ἢ ἐὰν ἐξ ἀπροσεξίας σταθῆ τις εἰς ἀνοικτὸν παράθυρον ἢ εἰς μέρος ἐνθα γίνεται ρεῦμα ἀέρος, τότε ἀμέσως γίνεται περίψυξις, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα εἰσὶ τὰ προρηθέντα, τὰ ὁποῖα εἰς ὅλους δὲν οὐκ ἐπινοοῦσιν ὅλα ὁμοῦ, ἀλλ' εἰς ἄλλους τὰ μὲν καὶ εἰς ἄλλους τὰ δὲ κλπ. Ἐπὶ πλέον τῶν τριάκοντα ἐτῶν ποιήσας παρατηρήσεις εὗρον ὅτι ὁσημέραι αἱ νευραλγίαι καὶ αἱ ἄλλαι βλάβαι τῆς κεφαλῆς, ὀρθαλμῖαι, κωφώσεις, ὀδονταλγίαι κλπ. πληθύνονται, καὶ

ἀρχικὴ αἰτία εἶνε ἡ ψυχρολογία τῆς κεφαλῆς. Διόπερ πολλοὶ ἀφήσαντες τὴν τοιαύτην ἔξιν ἀπηλλάγησαν ἐκ τοιούτων βλαβῶν.

Τί λοιπὸν ποιητέον.

Ἀπέφυγε διὰ παντός τὸ βρέχειν τὴν κεφαλὴν δι' ὕδατος.

Διατρεῖ ταύτην πάντοτε ξηρὰν ἄνευ ὑγρασίας· διὰ τοῦτο οὔτε τὴν κτέναν μὴ βρέχει. Διατρεῖ τὴν φυσικὴν θερμότητα ἀμετάβλητον· διότι τοῦτο ἡ φύσις ἀπαιτεῖ· διὰ τοῦτο φύονται τρίχες ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περισσότεραι, καὶ πυκνότεραι καὶ μεγαλειότεραι ἵνα χρησιμεύσιν ὡς κάλυμμα, καὶ ἐμποδίζωσι καὶ τὴν ἀποβολὴν πλέον τοῦ δέοντος τῆς ζωικῆς θερμότητος, καὶ τὴν προσβολὴν τῆς ἔξωθεν ἡλιακῆς θερμότητος. Διὰ τοῦτο οἱ φαλακροὶ καὶ οἱ ἀποστερούμενοι τῆς κόμης πρέπει νὰ φέρωσι κάλυμμα ἵνα ἐμποδίζηται ἡ περίψυξις. Διὰ τοῦτο οἱ κάτοικοι τῆς ἀνατολῆς καὶ ἰδίως οἱ μωαμεθανοὶ, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ θρησκεία χάριν ὑγιεινῶν λόγων καθαριότητος ἐπιβάλλει τὸ ξυρίζειν συνεχῶς τὴν κόμην ἐν χρῶ, (τὸ ξυραφίζεσθαι καθὼς) ἀναπληροῦσι τὴν στέρησιν ταύτην διὰ καλύμματος σαρίκας παχυτάτης, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἑλλείψει τῶν τριχῶν διατρεῖ τὴν φυσικὴν ζωικὴν θερμότητα τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐμποδίζει καὶ τὴν προσβολὴν τῆς ἡλιακῆς θερμότητος.

Παρ' ἡμῖν ἡ διατήρησις τῆς κόμης ὅσον τὸ δυνατόν πυκνότερας καὶ μακρυτέρας εἶνε κατὰ πολλὰ ὠφέλιμος ὑγιεινῶς, ἀρκεῖ νὰ μὴ βαρύνεται τις καθαρίζειν ταύτην κατὰ πᾶσαν πρῶταν κτενιζόμενος ἔστω καὶ δι' ἀραιᾶς κτένης, καὶ κατόπιν καθαρίζειν τὴν κόμην διὰ ψήκτρας (βούρτσας). Ἡ μακρὰ κόμη προφυλάττει τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς κεφαλῆς καὶ τὸν αὐχένα (ἐνθα εὐρίσκεται ἡ παρεγκεφαλὴ καὶ ὁ ἐπιμήκης μυελός, ἐκ τῶν προσβολῶν τῆς μεγάλης ἡλιακῆς θερμότητος, ἐξ ἧς προέρχονται βαρύτατα ἐγκεφαλικά νοσήματα· διὰ τοῦτο ἤδη οἱ στρατιῶται τῶν θερμῶν κλιμάτων μεταχειρίζονται πανίον καλύπτον τὸν αὐχένα ἐν ὥρᾳ μεγάλης θερμότητος.

Διὰ τῆς ἐμβροχῆς ὁμοῦ τῆς κόμης ψυχρῷ ὕδατι, συμβαίνει καὶ ἄλλη βλάβη, αἱ ρίζαι τῶν τριχῶν πάσχουσιν, αἱ δὲ τρίχες νοσοῦσι καὶ ξηραίνονται καὶ εὐκόλως κόπτονται.

Ἴνα δὲ αἱ τρίχες διατηρῶνται λεῖαι καὶ μαλακαὶ καὶ εὐτραφεῖς δύναται τις μεταχειρίζεσθαι κατὰ πᾶσαν πρῶταν ἢ κατὰ δύο ἡμέρας ποσὸν παχυμύρου δι' οὗ καὶ ἡ πιτυρίασις ἐλαττοῦται, ἢ ὀλίγα στάγματα 5 ἕως 10 ἐλαίου κοινοῦ καθαροῦ ἢ γλυκαμυγδάλων ἐπὶ τῆς κορυφῆς, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ αἱ τρίχες γίνονται εὐτραφέστεραι, καὶ

ἐπίχρισμα λεπτόν ἐκ τῆς λιπαρῆς ὕλης γίνεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς, ὅπερ χρησιμεύει ὡς σρῶμα πρὸς διατήρησιν τῆς ζωικῆς θερμότητος, καὶ ἐμποδίσιν ἡλιακῆς προσβολῆς· ἵνα δὲ γίνεται καλῶς ἡ λιπαρὰ ἐπάλειψις, πρέπει ἡ χωρίστρα τῆς κόμης νὰ ἦεν ἐν μέσῳ τῆς κεφαλῆς.

Ι. Π. Πύρλας.

Ο ΔΙΔΑΞΚΑΛΙΣΤΗΣ

Τὰ βιβλία κρατῶ ὑπὸ μάλῃς.
τὸ κονδύλι τ' ὄξυ ἐν χειρὶ·
Συγγραφεῖς Γενεᾶς τῆς Μεγάλῃς
ἐξηγῶ εὐθαρσῶς αὐθωρεῖ.

Μαθητῆς, ἀσθενῆς εἰς τὸ σῶμα,
πλὴν γενναῖος πολὺ τὴν ψυχὴν·
Ἡλικίας μικρᾶς εἰμ' ἀκόμα,
καὶ παιδί 'στὴν καλὴν ἐποχὴν.

Ὁ Πατρίς μου σὲ βλέπω ὀργῶσαν,
εἰς τὰ ὄπλα θερμῶς νὰ καλῆς·
Εὐγενῆ νεολαίαν σφριγῶσαν,
τὸν ἐχθρὸν βροντωδῶς ν' ἀπειλῆς.

Ἡ μικρὰ ἡλικία, τί κρίμμα,
νὰ μὴν ἔχῃ δυνάμεις πολλὰς·
Ἴνα βαινὴ γενναίως μὲ βῆμα,
καὶ νὰ ρίπτῃ μὲ θάρρος βολὰς.

Σὰς ζηλεύω, καλοὶ ὀπλοφόροι,
τῆς πετρίδος γενναῖοι φρουροί.
Ποῦ 'στὸ χέρι κρατεῖτε τὸ δόρυ
κι' εἰς τὴν μάχην χωρεῖται παιδοί.

Τρεξάτ' ὄλοι μὲ βῆμα τροχάδην,
σᾶς προσμένει ἡ δούλη Ἑλλάς·
τὸν ἐχθρὸν ὠδηγήσατ' εἰς Ἄθην,
καὶ φρουρός σας θὰ εἶν' ἡ Παλλάς.

Τῆς Δωδώνης τὴν χώραν διαβῆτε,
καὶ μὲ σέβας πατεῖτε τὴν γῆν·
εἰς τὰ Κούρεντα ὄρ' ἀναβῆτε,
ἀσπασθῆτ' ἀδελφοὺς μὲ στοργῆν.

Ὁ Πατρίς μου ἐν δάκρῳ προσφέρω,
'στὸν βωμόν σου ἄγνον ὡς ἀκτίς·
εἶν' ἀδύνατον ὅλα νὰ χέρω,
εἰμ' ἀβῶς, μικρὸς σπουδαστής.
Ἐν Ἀθήναις τῇ 26ῃ Μαρτίου 1897.

Νικόλαος Ἡλ. Ἰωαννίδης, Καρυτινὸς

ΟΙ ΤΗΣ ΣΙΒΗΡΙΑΣ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ

(Διήγημα)

(Συνέχεια και τέλος.)

Ακολούθως οι Σιβήριοι εξήγησαν εις ἐμὲ τὰ πάντα. Ὁ Πιετὰν ἐπρότειναν εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τὴν αυτοκτονίαν ἢ τὴν δολοφονίαν. Ὁ λοχαγὸς, ἐξ ἐπαρσεως ἢ φόβου μὴ ἀτιμασθῆναι, ἐπρότιμησε νὰ αυτοχειρασθῆναι. Ὁ Πιετὰν φερόμενος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶχε κατὰ νοῦν μόνον τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν συντρόφων του ἀπὸ τῆς καταδιώξεως καὶ τῆς αἰχμαλωσίας, βαρυτέρας καὶ αὐτοῦ τοῦ θανάτου, δὲν ἐνήργει δὲ ἐκ κακῶν προθέσεων ἢ μίσους. Ἐν τούτοις οὗτος πραγματικῶς διέπραξε φόβον, καίτοι οὐχὶ αυτοχειρώμενος. Αἱ πέντε γυναῖκες καὶ τὰ παῖδιά εἶχον ἐξέλθει ἐκ τῆς οἰκίας. Οἱ Σιβήριοι ἔφερον τὰ βίβρα καὶ τὰ δέματα καὶ ἡ συντροφία ταχέως ἐπορεύετο διὰ τῶν ὁρέων ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ ναύτου τοῦ πλοίου. Ὁ Πιετὰν μὰς ἔδωκε δύο μπερδάνκας καὶ μὰς ἀπέστειλε μετὰ τῶν λοιπῶν. Αὐτὸς δὲ μετ' ἐνὸς Σιβηρίου παρέμειναν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ὅπως θάψωσι τὸν ἀξιωματικόν.

Περίεργοι ἄνθρωποι εἶναι οὗτοι, εἶπεν ὁ Πέννη ὅτε ἠκολουθοῦμεν τὴν συντροφίαν. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ ἀναγκασθῶ ἐπὶ πολὺν χρόνον νὰ ζῶ μετ' αὐτῶν.

Πρὸς ἡμᾶς προσεφέθησαν φιλανθρωπῶς ἀπὴν-τησα. — Ναι, ἀλλ' ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ βλέπω αὐτοὺς χύνοντάς· αἷμα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ νὰ παραμείνω μετ' αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν ἀναγκασθῶ ὑπὸ τῶν περιστάσεων εἶπεν οὗτος μὲτ' ἐμφάσεως. «Τοιοῦτον ἔργον, διαπραττόμενον μετὰ τῶν τοσούτης ψυχραιμίας, οὐδέποτε δικαιολογεῖται. Ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρει, τίς ἔχει νὰ φοβηθῆται ἐκ τινος κινδύνου. Οὐδεὶς δικαιούται νὰ χύνη αἷμα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.»

Ὁ Πέννη εἶχε δίκαιον εἰς τοῦτο· ἀλλ' ἐγὼ τόσο πολλὸν εἶχον βλασησθῆναι καὶ ἐγενόμην αὐτόπτης τοιούτων ὁμοτήτων, ὥστε ὁ νοῦς μου ὡς νὰ διετέλει ἀνεκίσθητος. Ὑποθέτω ὅτι καὶ οὗτοι οἱ φυγάδες ἠσθάνοντο τὸ αὐτό. Οὗτοι τόσον εἶχον κακοποιηθεῖν, ὥστε ἀπέβαλον πᾶν τρυφερόν καὶ συμπαιθητικὸν αἰσθημα. Ἴδου τί μὲν τρόπον ἡ ἀχαλίνωτος δεσποτεία παράγει πολέμιους ἐτόιμους πρὸς ἐξόντωσιν αὐτῆς. Μετὰ περιπλάνησιν τρι—τετρά·ρον ἐν τῷ μέσῳ τῆς οὐμῆλης, μετὰ τῶν βράχων εἶδομεν τὸ πλοῖον. Τοῦτο ὁμοίαζε πρὸς παλαιότερον κέλυρος καὶ εἶχε περιεκτικότη-τα εἰκοσι περίπου τόνων. Τὸ μέγα του ἰστίον ἦτο πλαιῖον καὶ ἐμβλωμένον, τὸ δὲ ἔμπροσθεν ἦτο κατασκευασμένον ἐξ ἐξαιρετικῶν δερμάτων. Ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐβάνοντο τρεῖς Σαχχλῆνιοι οἵτινες εἶχον τὴν ὄψιν ἐμπείρων αὐτῶν.

«Ἄν πνεύση σφοδρὸς ἀνεμὸς ἀναμφιβόλως θὰ εἶδομεν τὸν πυθμῆνα τῆς θαλάσσης ἐπιβαίνοντες τοῦ-του τοῦ σκάφους» μοι εἶπεν ὁ Πέννη, ἀλλὰ κατὰ τοὺς λόγους τῶν συντρόφων μὰς ὁ πλοῦς δὲν ἦτο μικρὸς.

Ἐπιβεβασθέντες παρετηρήσαμεν τὴν οὐμῆλην βλο-μητὴν διακεκλιμένην καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ πορ-θμοῦ μίαν σειρὰν ὁρέων πλήρη δασῶν. Ὁ Πιετὰν ὅστις μὰς εἶχε προρῆσαι, δείξας εἰς τὰ ὄρη εἶπε «Κα

ραφτοῦ», ὡς συνήθως καλεῖται ἡ νῆσος Σαχχαλῆν ὑπὸ τῶν ἐγγυρίων.

Τοῦ ἀνέμου οὐρίου ὄντος τὰ ἰστία ἐπληρώθησαν καὶ διήλθον τὸν πορθμὸν, ὅστις ἐφαίνετο ἔχων πλάτος 15—16 χιλιομέτρων, ἐνὸς τριῶν περίπου ὥρων. Ἐπὶ τέλους τὸ πλοῖαρον εἰσῆλθεν εἰς ἕνα στεγνὸν ὄρμον μετὰ δύο βραχυδῶν ἀκτῶν καὶ ἠγγυροβόλησε μετὰ πολλὰς προσπάθειας. Ἀπεβίβασθημεν. Ἀπαν.εῖς οἱ ἄνδρες ἔφερον βαρῆα φορτία, διότι ὁ Πιετὰν ἔφερε τὰ ἰστία τοῦ πλοίου καὶ ἄλλα πράγ-ματα.

Μετὰ πενταήμερον δυσχερῆ πορείαν διὰ τῶν ὄρει-νῶν τόπων, τὴν ὁποίαν ἐπερατώσαμεν αἰσίως χάρις εἰς τὸν Πιετὰν ὅστις ὠδήγηε ἡμᾶς τῇ βοήθειᾳ τοῦ κα-πνοῦ τοῦ ἐξαγομμένου ἐκ τινος μεμκρυσμένου ἡ-φαιστείου, διήλθον ἐνα ὄρεινὸν βύακχ ἐπὶ φυσικῆς γεφύρας σχηματισθείσης ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν πεσόντων εἰς αὐτὸν δένδρων. Τότε εὗρομεν μίαν ἀνοικτὴν ὁδὸν ἐπὶ τῆς ὁποίας βαδίζοντες ἀνέτως ἐξήλθον εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν τῆς Σαχχαλῆνης, ἐπὶ τῆς Ὀχοτι-κῆς θαλάσσης ἐφαίνοντο καλύβαι τινὲς φωτιζόμεναι ὑπὸ πυρῶν ἐν τῇ ἑσπερινῇ οὐμῆλῃ ἐκεῖθεν εἶδομεν τὸ ἡραιστεῖον πρὸς τὸ ὁποῖον κατηυθινομένα ἐπὶ ὀ-λοκλήρους πέντε ἡμέρας. Ἐρυθρὸν φῶς ἐξήρχετο ἐκ τοῦ κρατήρος αὐτοῦ καὶ ἐρώτιζε τὰ νέφη.

Ὁ Πιετὰν, εἶδειξεν εἰς τὸ ὄρος καὶ εἶπε «Κοσκαλ-δῆν.» Τότε εἶδειξεν τὰς οἰκίας καὶ εἶπε «Λοβένσκ.» Ἐννοήσαμεν ὅτι οὗτος ἐπρόφερε τὰ ὀνόματα τοῦ ἡ-φαιστείου καὶ τῆς κώμης.

Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐξήλθον τινες μετὰ φα-νῶν καὶ μὰς περιεκύκλωσαν. Εἰς ἕνα ἐξ αὐτῶν ὁ Πιετὰν εἶπε λέξεις τινὰς καὶ εἶδειξεν ἡμᾶς. Οὗτος ἐ-ξεπλάγη, ἐπλησίασεν εἰς ἡμᾶς μετ' ἀνοικτῶν βρα-χιόνων καὶ ἐφώνησε.

— Πῶς εἴσθε ὦ σύντροφοι;
— Τί! τί εἶναι τοῦτο τὸ πράγμα; Σὺ εἶσαι Ἄ-μερικανός; εἶπεν ὁ Πέννη.
— Πῶς μὲ ἐγνώρισας; ἠρώτησεν οὗτος.
— «Σὲ ἐγνώρισα ἐκ τοῦ τονισμού» ἀπήντησεν ὁ Πέννη.

— Ναι, Ἄμερικανός εἰμαι. Καλοῦμαι Χορὰς Κό-φην. Καὶ σεῖς ἀπλευρωθήτε ἐκ τῶν ὄρυξιων τοῦ Διουή. Ἄφες τὰ ἐς κόρακας! Ποῖοι εἴσθε; εἶπέ τε μοι ἐν πρώτοις.

Εἶπομεν τὰ ὀνόματά μας καὶ συντόμως περιεγρά-ψαμεν τὴν διαγωγὴν ἡμῶν ἐν τοῖς ὄρυξιλοις καὶ τὴν ἐκεῖθεν δραπέτευσιν.

— «Αἱ, πῶς εὐρέθητε ἐνταῦθα, ἐν τῇ θαυμασίᾳ ταύτῃ γωνίᾳ» ἠρώτησεν ὁ Πέννη.
— «Πῶς; ἀπόκισα ἐνταῦθα» ἀπήντησεν ὁ Κό-φην.

— Ἰλιωνίως λοιπὸν θὰ διαμένετε ἐνταῦθα; ἠ-ρώτησεν ὁ Πέννη καὶ ἀμφότεροι ἐμειδιάσαμεν ἀμφι-δύλλοντες περὶ τῆς διάρκειας τῆς ἐγκαταστάσεως.

— «Ναι, θὰ μένω ἐνταῦθα αἰωνίως. Ὁ τόπος οὗ-τος εἶναι πολὺ καλὸς» εἶπεν ὁ Κόφην.

— «Τοῦτο μοι φαίνεται γελοῖον! Ἄνθρωπος γεν-νηθεὶς ἐν Ἀμερικῇ νὰ ἐγκατασταθῆναι ἐν ταύτῃ τῇ σκοτεινῇ, τῇ διμυλωδῇ ὅπῃ χωρὶς νὰ εἶναι ἐξηναγ-κασμένος, πάλιν θὰ ἔχη ἀπολέση ὀλίγον τὰς φρένας του!

— «Αἱ τοῦτο εἶναι χιδαῖα ἔκφρασε» εἶπον ἐγὼ, ὅτε ὁ Κόφην ὀργίλως ἀνηγέσθη καὶ ἀνεχώρησε, χω-ρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ γνωρίσῃ ἐκ τοῦ πλησιέστερου ἡμᾶς.

— «Ἄφες αὐτόν! Ἄς φύγῃ» εἶπεν ὁ Πέννη. «Ὅθ' ὑπάρχη παρ' αὐτῷ ἔλλειψίς τις, ἀλλὰ τί εἶδους εἶναι αὐτὴ δὲν γνωρίζω».

Πιθανῶς ὁ Πιετὰν ἐνόμιζεν ὅτι ὁ Κόφην θὰ φρον-τίσῃ ἂν ἡμᾶς διότι οὗτος ἦτο ἀπρησχολημένος πρὸς εὐρεσιν καταλύματος διὰ τοὺς ἐπιλοίπους ξένους. Ἡ ἀπεισκευσία λοιπὸν τοῦ Πέννη μὰς ἠνάγκασε νὰ πε-ριπλανώμεθα ἐν τῇ οὐμῆλῃ ἐπὶ μίαν ὥραν.

— Ἄλλ' ὁ Κόφην ἦν καλοκάγαθος ἄνθρωπος. Ἄ-φοῦ τοῦ παρήλθεν ὁ θυμὸς ἐπέστρεψε καὶ μὰς εἶπε.

— «Ὅθ' ἔλθωμεν εἰς τὴν οἰκίαν μου.
— «Ὅθ' ἔλθωμεν καὶ σῆς εὐχαριστοῦμεν πολὺ διὰ τοῦτο» εἶπεν ὁ Πέννη. «Συγγνώμην διότι ἕνεκα τῆς ἀπεισκευσίας μου σῆς ἐλύπησα».

— Δὲν περᾶζει» ἀπήντησεν ὁ Κόφην. «Ὑποθέτω ὅτι σῆς φαίνεται παράξενος ἡ ἐγκατάστασίς μου ἐν-ταῦθα, ἐντούτοις ταχέως θὰ μάθητε τὴν αἰτίαν». Τό-τε οὗτος μὰς ὠδήγησεν εἰς τὴν οἰκίαν του καὶ μὰς εἶδειξε τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ δύο του τέκνα.

— «Εὐσπλαγχνε Θεέ!» εἶπεν ὁ Πέννη ὀλίγον μετὰ ταῦτα. «Λίαν ἀποτόμως προσηνεχθῆναι πρὸς τοῦτον τὸν ἀγαθὸν ἄνθρωπον».

Ἡ Κυρία Κόφην ἦν ἐκ τῶν ἐγγυρίων γυναικῶν φαίνεται ὅτι αὐτὴ εἶναι ἐξαιρετικὸς οἰκοδέσποινα καὶ τὰ τέκνα τῆς εἶναι εὐπειθῆ καὶ ὠραία παῖδια. Οἱ ἀ-τυχεῖς ἡμεῖς πλανῆται ἠσθάνθημεν ὅτι εὐρέθημεν ἐν ἀληθεῖ οἰκογενεῖᾳ καὶ συμμετέσχομεν τῆς εὐτυχίας τὴν ὁποίαν ὁ Κόφην ἐν πλήρῃ δικαιοματι ἀπελάμ-θανεν. Ἄν οὗτος ἔφερε τὴν σύζυγόν του εἰς τὰς Ἡ-νωμένας Πολιτείας, οἱ Ἀμερικανοὶ θὰ ἐξελάμβονον αὐτὴν ὡς βάρβαρον, αὐτὴ δὲ θὰ ἐλογίζετο ἐαυτὴν δυστυχῆ καὶ ἴσως θὰ ἀπέθνησκον ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ κλίματος καὶ τῆς στέρησεως φίλων.

Αὐτὴ μὰς ἐφιλοξένησε καλῶς δι' ἐψημένων γεω-μήλων, ἰχθύων, γλυκισμάτων, τείου καὶ κατεδείχθη λίαν φιλόφρων καὶ προσηγῆς. Τὴν πρωίαν τῆς ἐπι-ούσης εἶδομεν ὅτι τὸ Λοβένσκ κεῖμενον παρὰ τοὺς πρόποδας τοῦ Κυσκαλδῆν συγκρίεται ἐξ εἰκοσιν οἰ-κιῶν. Ἀλλὰ τὸ ἡραιστεῖον ἐκεῖτο μακρότερον ἢ ὅσον ὑπεθέτομεν χθές.

Οἱ μετανάσταί καλλιερροῦσι γεώμηλα, λαχανικά καὶ ἄλλα ὠφέλιμα φυτὰ καίτοι τὸ κλίμα εἶναι οὐμ-ηλωδὲς καὶ ψυχρὸν. Ἡν Μίτιος καὶ ὁ Κόφην ἐκαλ-λίεργε τὴν γῆν ὅπως σπείρη γεώμηλα. Οὗτος ἤθε-λεν ἀκόμη νὸ σπείρη σιβηρικὴν βρώμην καὶ κριθῆν. Ἀμφότεροι ἡμεῖς μετὰ χαρᾶς ἐδράμομεν εἰς βοή-θειαν αὐτοῦ· ἐκαίσαμεν τὰς ρίζας ἢ τὰς ἀπεσπῶμεν, ἐρυτεύσαμεν γεώμηλα. Τῇ συνεργασίᾳ ἡμῶν οὗτος ἐν-τός ἐξ ἑβδομάδων, τὰς ὁποίας ἡμεῖς διήλθομεν ὑπὸ τὴν στέγην αὐτοῦ, ἐκαλλιέργησε δυο ἄκρων γαιᾶς.

Τὸ χωρίον Λοβένσκην, ἀγνωστον διατελοῦν εἰς τὴν Ἑρωσικήν καὶ ἄλλην κυβέρνησιν, ἐδρῆθη ὑπὸ τοῦ Πιετὰν τῷ 1879. Τοῦτο ἠριθμεῖ 74 κατοίκους, ὅτε διετρίβομεν ἐκεῖ, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ πλείστοι ἦσαν αἰχμάλωτοι δραπέτευσαντες καὶ φυγάδες μεταλλεύσ-

μενοι. Οὗτοι οὐδένα φόρον πληρῶνουν μὴ ἀναγνωρί-ζοντες πολιτικὴν τινα ἐξουσίαν καὶ μόνον τὸ κύρο-τοῦ Πιετὰν διασώζει τὴν τάξιν καὶ τὴν ἡσυχίαν.

Οἱ ἄνδρες ἀλειούσι καὶ φονεύουσι ἄγρια ζῶα, ἐκτὸς δὲ τούτου ἀγρεύουσιν ἐν τῇ θαλάσῃ Φώκας καὶ θαλασσίους ἴππους (μόρζους). Ἡ ἐνασχόλησις τῶν αὐτῆ εἶναι ἐπικερδῆς διότι κατ' ἕκαστον θέρος δύο—τρια πλοῖα ἐκ τῆς Βικτωρίας, Αὐστραλίας ἔρχονται κυρίως κομίζοντα ἐνδύματα, διάφορα χρεῖώδη καὶ ἀνταλλάσσοντα ἐπικερδῶς πρὸς δέρματα καὶ ὀστά τῶν φωκῶν.

Κατὰ πρώτην φοράν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Κόφην πα-ρετήρησα ἐν μικρῷ κατόπτερον πόσον ἐλευκάνθη ἡ κόμη μου. Ὅτε ἀνεκοίωσα τοῦτο εἰς τὸν Πέννη, οὗτος μοι εἶπεν ὅτι εἶχε παρατηρήσει τοῦτο πρὸ πολλοῦ χρόνου ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ μοι τὸ εἶπῃ ὅπως μὴ ἄνησυχῶ.

Ἡ κατάστασίς μου αὐτὴ ἐτι περισσότερον ἐνέμυ-σε τὴν ἐπιθυμίαν μου πρὸς ἐπόνοδον καὶ ὑπερεχθ-ρην μαθῶν ὅτι ἐν πλείον, τὸ Ἄναδρην, ἠγγυροβόλησε παρὰ τὸ Λοβένσκ τῇ 30ῇ Ἰουνίου. Μετὰ τέσσαρας ἡμέρας τοῦτο ἀνεχώρησεν, ὁ δὲ πλοίαρχος αὐτοῦ συγκατετέθη νὰ μὰς παραλάβῃ ἐν τῷ πλοίῳ ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι θὰ ἐργαζώμεθα μετὰ τῶν ναυτῶν κατὰ τὴν πλοῖον. Λίαν ἀγκαρδῶς ἀπεχρίσθημεν τοῦ Πιετὰν καὶ τῶν λοιπῶ Σιβηρίων καὶ τὴν πρωίαν τῆς ἐπιου-σης ἀπεπλεύσαμεν. Ὁ Κόφην ἐλθὼν εἰς τὸ πλοῖον ὅπως μὰς ἀποπέμψῃ λίαν συνεκινήθη ἐκ τοῦ ἀπο-χωρισμοῦ.

— «Ἡλπίζω ὅτι θὰ παραμένετε ἐνταῦθα!» εἶπεν οὗτος.

— «Δὲν δύναμεθα νὰ ἀποδεχθῶμεν τὴν πρότασιν σου. Ἡ Ἀμερικὴ εἶναι ὁ τόπος τῶν Ἀμερικανῶν. Οὐδέποτε θὰ αἰσθάνησαι τόσο καλὰ ἐνταῦθα ὡς ἐν τῇ πατρίδι σου» εἶπεν ὁ Πέννη.

— «Ἄδύνατόν μοι εἶναι νὰ ἀφήσω τὴν οἰκογέ-νειάν μου» εἶπεν ὁ Κόφην. «Ζῶ ἐνταῦθα εὐχαρίστως ὡς ἐν τῇ πατρίδι μου. Ἐπεθύμουν νὰ ἐπαυθῶ τὴν Ἀμερικὴν καὶ θὰ ἐπισκευθῶ ποτε αὐτήν. Ἀλλὰ τὸ πρῶτον μου καθήκον ἐκπληρῶ μερικῶν περὶ τῆς συ-ζήτησιν καὶ τῶν τέκνων μου. Νομίζω ὅτι καὶ σεῖς δὲν θὰ ἐγκατελείπετε τὰ τέκνα σας!»

— Ὅχι» εἶπεν ὁ Πέννη καὶ μετὰ ταῦτα σφίξαν-τες τὴν δεξιάν του ἀπεχωρίσθημεν αὐτοῦ, ὅστις ἐ-πέστρεψεν εἰς τὰ ἴδια.

— «Συμπαθῶ αὐτόν» εἶπε ὁ Πέννη. Οὗτος ἐνε-κεντρίσθη ἐν ζῆνῳ ἐδάφει καὶ εἶναι ἀπολωλὼς Ἀμε-ρικανός.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου ἀφίχθημεν εἰς Τα-κόμα φέροντες σιβηρικὴν ἐνδυμασίαν καὶ ἀνευ ὀβολοῦ ἐν τῷ θυλακίῳ Ἀλλὰ τὴν ἐπιούσαν συνητηρήσαμεν ἕνα ἐργολάβον ὅστις ἠθέλησε νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἀ-λιείαν καὶ εἶδεν χρήματα ὅπως εὐρὴ ἐργάτας. Ἐπί-τινα χρόνον εἰργάσθημεν ἐπικερδῶς, τῶρα δὲ ἀπερχο-μαι νὰ φέρω τὴν μητέρα καὶ τὰς ἀδελφάς μου εἰς τὴν πολιτείαν Βάπτιστον. Αὐτὰ ὡς καὶ οἱ παῖδάς μου φίλοι θὰ μὲ νομίζωσι γέροντα διότι ἐπὶ τῆς ζωῆς θὰ φέρω τὰ σημεῖα τῆς διετοῦ κωνικῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν διήλθον ὑπὸ τὴν γῆν. Ὁ ἀνήρ οὐτινος ἡ κόμη ἐν τῇ εικοσιτριετῇ ἡλικίᾳ ἐλευκάνθη ἐπὶ τὴν τὴν διήγησίν του μετὰ βαλίως στεναγμοῦ.

Ο ΦΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΝ

(Διήγημα)

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Πολλοὶ ὀχληροὶ ἄνθρωποι ἐλάλουν περὶ τοῦ βασιλείως τούτου τῶν δασῶν, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπαρξίς ἐφάνετο συνδεδεμένη μετὰ τὴν εἰμαρμένην τῆς ἀρχαγενείας τοῦ Μοντεριόρ. Ἡ βροντὴ τοῦ κεραυνοῦ ἐκάλυψε τὰς κραυγὰς τῶν θεατῶν οἵτινες ἔμειναν ἐμβρόντητοι. Ραγδαίᾳ βροχῇ ἐκτύπη τὰς ὑάλους τῶν γοθθικῶν παραθύρων, ἡ δὲ ἀνθυσιχία τοῦ Μαρκησίου κῆρυξεν διὰ τὴν πικρατειομένην ἀπουσίαν τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀνεψιοῦ του.

Ὅπισθεν εὐμεγέθους τινὸς παραθύρου τῆς αἰθούσης τῶν τελετῶν αἰτινες ἐπειράτουν εἰς τὴν ἀγροτικὴν χώραν ἴστατο ὄρθια ἡ Ἄγνη, τρέμουσα καὶ ρίπτουσα κατὰ καιρὸν φοβισμένον βλέμμα εἰς τὸ οὐρανόν. Μία μόνη λυχνία, κρεμασμένη εἰς τὸ μέσον τοῦ θόλου, ἐφώτιζεν ἀμυδρῶς τὰ ἄκρα τοῦ δώματος, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐπισκιάζῃ τὰς φλόγας αἰτινες ἐξετοξεύοντο ἀπὸ πῆλινόν τι ἀγγεῖον πλῆρες εὐκαύστου ὕλης τὸ ὁποῖον ἐτάραττεν ἀδιακόπως ἡ Ἄγνη, διὰ νὰ διακρίνωσι διὰ τοῦ φανοῦ αὐτοῦ τὴν διεύθυνσιν τοῦ πύργου οἱ ἐξῶθεν ἄνθρωποι, καὶ πρὸ πάντων ὁ ἐραστής τῆς τὸν ὁποῖον ἡ ὑπερβολικὴ ἀδημονία τῆς τῆς περὶσταναν ὡς προσβληθέντα ἀπὸ ἀπρόβλεπτον τι συμβεβηκός ἢ ἐγγὺς ὄντα νὰ πέσῃ εἰς τοῦτον ἢ ἐκείνον τὸν χεῖμαρρον.

Ἡ λάμψις τῶν ἀστραπῶν, εἰσδύουσα διὰ τῶν ἐξωγραφημένων ὑάλων, ἔκαμνε ν' ἀντανακλῶνται ἐπὶ τῶν τοίχων διάφοροι φανταστικαὶ μορφαί, καὶ ἡ νέα κόρη δὲν ἤθελε βέβαια δυνηθῆ νὰ σταθῇ τὴν πολλὴν ὥραν εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἀν' ἐλείπεν ἀπ' αὐτὴν ἡ ἄκρα ἐκείνη ἀνθυσιχία ἧτις διετύπωνεν εἰς ὅλας τὰς αἰσθήσεις τῆς μέγαν ἐρεθισμόν. Τελευταῖον ὁμως ἀποκαμουσα ἐπέσειν εἰς ἕδραν τινά, κάμνουσα νεῦμα εἰς τὴν πλησίον αὐτῆς ἴσταμένην θαλαμηπόλον νὰ ἐξακολουθῇ ταραττουσα τὸ σπινθηροβολοῦν εἰς τὸ ἀγγεῖον πῦρ.

Ἄφου πηρήλων ὀλίγαί στιγμαὶ ἡ θαλαμηπόλος ἐκραύγασε, διότι εἰς τὴν λάμψιν λαμπερῶς ἀστραπῆς διέκρινε τὸν κόμητα Ἐρρίκον ἢ δὲ Ἄγνην, ριφθεῖσα ἀμέσως εἰς τὸ παράθυρον, ἐπὶσπᾶθη μετὰ κάθε τρόπον νὰ διακρίνῃ διὰ τοῦ σκοτοῦ ἐκείνον τὸν ὁποῖον τὸσον ἀνοπομόνως ἐπρόσμενεν. Δὲν ἠπατήθη· εἶδε τὸν μνηστῆρὰ τῆς εἰσερχόμενον τὴν εἴσοδον τοῦ φρουρίου. Χρημύστωνος ἐκφώνησις ἀνελοῦφισε τὸ καταβληθὲν στήθος τῆς· ἀλλ' ἀόριστόν τι αἰσθημα τῆς τῆς τὴν κατέλαβεν ἀμέσως, καὶ ἐπέσει

πάλιν ἐπὶ τῆς ἕδρας τῆς προφερούσα διακεκομμένας τὰς λέξεις ταύτας. Δόξα σοι ὁ Θεός! ἐσώθη! ἀλλὰ δικαί μόνος;

Εἶχε μὲ τὰς χεῖράς τῆς κεκλυμμένον τὸ πρόσωπον, ὅταν μετ' ὀλίγον ἠσθάνθη ὅτι καὶ ποῖος σιγὰ τὰς ἀπέστρεψεν. Ἀνοίγουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς, εἶδεν ἐμπροσθέν τῆς ἐκείνον ὅστις τῆς ἦτο παρὰ τὴν ζωὴν προσφιλέστερος· λησμονουσα τότε ὅτι πρὸ ὀλίγου εἶχεν ὑποφέρει, ἐρρίφη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ δακρυροῦσα.

Ὁ Ζαμπιέρης τὴν ἐθλίψε ζωηρῶς εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ παρμερίζων τὴν θοστροχὴν δὴν πεπλεγμένην κόμην τῆς ἧτις ἐκάλυπτε τὸ ὠραῖόν τῆς μέτωπον, παρετήρησε μετὰ τὰ φλογερά τοῦ ἔρωτος βλέμματα τοὺς ὠχροὺς ἐκείνους καὶ ἠλλοιωμένους χαρακτῆρας οἵτινες τοῦ ἐδείκνυον ὅλον τὸ ἐρωτικὸν πάθος τῆς. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ βραχίον του ἔψαυσε τὴν ἐσθῆτα τῆς Ἄγνης, καὶ διετύπωνεν ἐκεῖ ἴχνος αἵματος. Εἰς τὴν θέαν ταύτην ἡ Ἄγνη ἐρρίφη διὰ πτόσηματος εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος τοῦ παραθύρου, θανάσιμον ψῆχος διεπέρχσε τὴν καρδίαν τῆς ὡσεὶ σίδηρος ἐγχειριδίον, καὶ ἀνέκραξε τρομακτικὰ. Αἷμα; πῶς τοῦτο; Ὁ Ἐρρίκος ἐμειδίσει, διότι δὲν ἠνόησε τὴν αἰτίαν τὸσον ἰσχυρῶς ἄλλο ὡσεως, καὶ ὑπέθετεν ὅτι προήρχετο ἀπὸ τὴν ἰδέαν μόνον ὅτι ἦτο πληγωμένος.

— Εἶναι ἀπόκνισμα, ἀπεκρίθη μετὰ γλυκύτητα τὸ ὁποῖον πιθανόν νὰ μοῦ ἐγίνεν ἐνῶ ἀνέβαινον τὴν ὀλισθηρὰν ἀτραπὸν τοῦ λόφου διὰ νὰ ἔλθω ἀπὸ τὸν συντομώτερον δρόμον. Δὲν εἶναι τίποτε ἰδέ! καὶ τῆς ἐδείκνυε τὸν βραχίονά του, ὅστις πραγματικῶς ἦτο ἐλαφρὰ πληγωμένος.

— Θελεῖς νὰ με ἀπατήσῃς! ἐκραύγασεν ἡ Ἄγνη μετὰ φωνὴν ἠλλοιωμένην, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τὸ τοιοῦτον! ποῦ εἶναι ὁ ἐξάδελφός σου; Λέγε, λέγε, σὲ ἐξορκίζω, ποῦ εἶναι ὁ ἐξάδελφός σου; καὶ τὸν παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτί, διὰ ν' ἀναγκάσῃ τὸν τρόπον τινὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου του ὅτι ἐκεῖνος ἐν διανοίᾳ διενόητο.

Ὁ κόμης, ἐκθαμβος εὐρέθη εἰς ἀπορίαν, μὴ ἐννοῶν τὴν ἰδέαν τῆς μνηστῆς του, ἧτις, ἀπατωμένη καὶ αὐτὴ ὡς πρὸς τὴν αἰτίαν τῆς ἀπορίας, ἐπέσειν εἰς τοὺς πόδας του καὶ ἐναγκαλιζομένη τὰ γόνατά του, εἶπε μετὰ ἰσχυρὰν καὶ ἐμποιοῦσαν φρικτὴν φωνήν. Ἄχ! μὴ με κρατῆς πλέον εἰς τὴν ἀμφιβολίαν ταύτην, ἧτις κατασυντρίβει τὴν καρδίαν μου! Ὁ κόμης, ἐγείρων αὐτήν, ἐξέθεσεν ὅτι εἶχε βάλει στοίχημα μετὰ τὸν βαρῶνον, ὅστις ἠθέλησεν ὅπως δῆποτε νὰ δείξῃ τὴν ἐπιδειξιότητα καὶ τὴν εὐκινισίαν του. — Θὰ ἐξήτησεν ἀναμφιβόλως, ἐπρόσθεσε, καταφύγον κατὰ τῆς ὀρητικῆς; Ὁυέλλης εἰς κανὲν σπήλαιον ἐκ τῶν τῶν συνεχῶς ἀπαντωμένων εἰς

τὰ μέρη ταῦτα πλαγίως τῶν ὄρεων. Ἄρκει τόσον, κάμε νὰ μειδιάσωσι τὰ χεῖλη σου. Γνωρίζεις ἤδη ὅλην τὴν ἀλήθειαν, καὶ καταλαμβάνεις ὅτι δὲν ἔχεις τὴν παραμικρὰν ἀφορμὴν συγχύσεως. Καὶ ταῦτα λέγων ἠσπᾶσθη τὸ κατάψυχρον μέτωπον τῆς ὀρφανῆς, ἧτις δώσασα πίστιν εἰς τοὺς λόγους του, ἤρχισε κατ' ὀλίγον νὰ συνέρχεται ἀπὸ τὴν σφοδρὰν ταραχὴν τῆς. Ἡσθάνετο τὴν γαλήνην ἀναγεννωμένην εἰς τὴν ψυχὴν τῆς, ἡ δὲ εὐτυχία ὅτι ἐβλεπε τὸν Ζαμπιέρην πλησίον τῆς ἔκαμνε νὰ ἐπανέρχεται ἡ ροδόχρους χοροῖά τῆς. Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ἡ θύρα τῆς μεγάλης αἰθούσης ἠνοιξεν ὀρητικῶς, καὶ ἐφάνη εἰσερχομένη ἐν βίᾳ καὶ ἄλλη ἐξ ἄλλης ἡ θαλαμηπόλος, ἧτις, ἅμα ἐφθασεν ὁ Ἐρρίκος, εἶχε σπεύσει νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Μαρκησίον ὅτι ὁ υἱὸς του εἶχεν ἐπανέλθει ὑγιῆς καὶ σώος. Διὰ στιγμᾶς τινος δὲν ἠδυνήθη νὰ προφέρῃ λέξιν. Τελευταῖον ἐψυθίρησε καθαρὰ ἐδολοφονήθη!

— Ποῖος;

— Ὁ βαρῶνος Δεμορένος!

Ἡ ὠρῆκα Ἴταλις δὲν ἤκουσε περισσότερον, ἀλλ' ἐπέσειν ἀναίσθητος εἰς τὸ μαρμαρίνον ἔδαφος ὡσάν ἀπέθανεν ἐξάφνης. Ὁ Ἐρρίκος ἔμεινεν ἐκθαμβος ὡσεὶ κεραυνόπληκτος. Βήματα πολλὰ ἠκούσθησαν τότε, καὶ τέσσαρες ὑπηρεταί, βασιτάζοντες φορεῖον καὶ ἀκλουθούμενοι ἀφ' ὅλους σχεδὸν τοὺς κατοίκους τοῦ φρουρίου, ἔφερον εἰς τὴν αἰθούσαν τὸ λείψανον τοῦ Ἰουλίου, τοῦ ὁποίου τὸ αἷμα ἔρρεεν ἀκόμη, Ὅπισθεν τῆς συνοδίας ταύτης προέβαινε στίχος δικαστικῶν στρατιωτῶν οἵτινες ἔφερον λαμπάδας ἀνημμένας, καὶ τελευταῖος πάντων ὁ Μαρκησίος. Ὅποια μεταβολὴ εἶχε γίνε εἰς αὐτόν! ἡ ὠχρότης του ἦτο τρομερωτέρα τῆς τοῦ νεκροῦ, τὸ δὲ βλέμμα του πελιδνότερον καὶ θολώτερον τοῦ προπορευομένου λειψάνου.

Ἡ πένθιμος αὐτῆ συνοδία ἐσταμάτησε, καὶ ὁ Μαρκησίος, μετὰ φωνὴν ἧτις ἐφάνετο ὅτι ἐξήρχετο ἀπὸ τάφου, ἐπρόφερε τοὺς θλιβεροὺς τούτους λόγους. Σφαλισατε ἐπιμελῶς τὰς θύρας ὥστε κανεὶς νὰ μὴ ἐξέλθῃ! ἀξιωματικοὶ τῆς δικαιοσύνης προσέλθετε! Ὁ νέος κόμης ἀνετριχίασε χωρὶς νὰ δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὸν τρόπον του. Ἐρρίφη πρὸς τὸν πατέρα του διὰ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ πάντων τούτων, καὶ ἠτοιμάζετο νὰ λάβῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς· ἀλλ' ὁ μαρκήσιος τὸν ἀπώθησεν ἀποτόμως, ἀκοντίσας κατ' αὐτοῦ φρικτῶδες βλέμμα. Τὶ σημαίνει τοῦτο, πάτερ μου;

— Μὴ με καλῆς πλέον μετὰ τὸ ὄνομα αὐτό, οὐδ' ἀνάξιε τοῦ εὐγενοῦς γένους σου· μὴ με ὀνομάζης τοῦ λοιποῦ οὕτω, φονεῦ! Εἰς τοὺς λόγους τούτους ὁ Ἐρρίκος ἐφάνη ἀπολιθωμένος, καὶ μολονότι ἡ γλώσσά του, δεθεῖσα εἰς τὸν οὐρανίσκον του, δὲν ἀπεκρίθη κατὰ τὴν θέλησίν του,

αἱ χειρονομίαι του ἐξήτουν ἐξήγησιν μιᾶς τῶσον σοβαρᾶς καὶ ἀτίμου κατηγορίας. Ὁ Μαρκησίος ἔλαβε πάλιν τὸν λόγον. — Δὲν ἐξήλθε τοῦ πύργου σήμερον μετὰ ἐκείνον τοῦ ὁποίου τὸ αἵματωμένον πτώμα κείται ἔλπροσθὲν σου; Ὁ Ζαμπιέρης ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, καταφάσκων. — Φέρετε τὸ ὄπλον!

Καὶ ὑπηρετῆς τῆς ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν Μαρκησίον ἓν ἀγγλικὸν τουφέκιον τοῦ κυνηγίου.

— Τὸ τουφέκιον τοῦτο εἶναι ἰδικόν σου;

— Ὁ Ἐρρίκος ἐκλίνε πάλιν τὴν κεφαλὴν.

— Τότε λοιπὸν ἄς συντρίβῃ ἡ καρδία μου· θέλω ἐκτελέσει τὸ καθήκόν μου. Γίνωσκε, ἀθλίε, ὅτι τὸ τουφέκιον τοῦτο εὐρέθη πλησίον τοῦ πτώματος!

— Τὸ ἔρριψα κενόν, ὅταν ἐπήδησα τοὺς βράχους ἀνέκραξεν ὁ κόμης, μετὰ τὴν ἰδέαν νὰ στείλω ἓνα ὑπέρτερον νὰ τὸ ζητήσῃ, ἀφοῦ ἐπιστρέψω εἰς τὸν πύργον!

— Ποταπὴ πρόφασις! ἀπάντησεν ὁ Μαρκησίος. Εἰς τὸ πτώμα ὑπάρχουν, ὅλα πρόσφατα, τὰ σημεῖα πληγῆς ἐκ τουφεκίου. Μὴ προσθέτης λοιπὸν εἰς τὴν δολοφονίαν τὸ ψεῦδος. Ἄλλὰ πρὸς τί νὰ ἐξηγῶμαι περισσότερον; Ἄς πάρουν ἀπ' ἐδῶ τὸν ὑπόδικον! Ὡς δικαστῆς τῶν Ἀβρουζ σὲ κατηγορῶ, Ἐρρίκε Διζαμπιέρην, ἐπὶ ρόνῳ κατὰ τοῦ ἐξαδέλφου σου!

Ἡ Ἄγνη, τὴν ὁποῖαν ἡ σκηνὴ αὕτη ἔκαμε νὰ συνέλθῃ ἀπὸ τὴν λειποθυμίαν τῆς, ἀκούουσα τοὺς τρομεροὺς τούτους λόγους, ἐπέσειν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Μαρκησίου· ὄχι, ὄχι! ἀδύνατον ἀνακάλεσον τὴν κατηγορίαν ταύτην. Πλὴν ματαία ἦτο ἡ παράκλησις τῆς. Ἡ δοκιμασία, εἰς τὴν ὁποῖαν εἶχεν ὑποβληθῆ ἡ καρδία ἐνὸς πατρὸς, εἶχεν ἐξαντλήσει τὰς δυνάμεις του, καὶ ἐκεῖνος ὅστις, ὁμοῖος μετὰ τὸν Βροσθόν, εἶχε καταρθῶσει νὰ πνίξῃ εἰς τὸν κόλπον του τὰς κραυγὰς τῆς φύσεως ἐπιπτεν εἰς τοὺς βραχίονας τῶν ὑπηρετῶν του καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἄγνη τὸν καθικέτευεν. Ἀμέσως τότε οἱ ὑπηρεταί τῆς δικαιοσύνης περιεκύκλωσαν τὸν Ἐρρίκον, καὶ τὸν ἔκαμαν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν αἰθούσαν ἐνῶ πρὸ ὀλίγου εἶχε λάβει χώραν ἡ σκηνὴ αὕτη τῆς ἀδημονίας καὶ τῆς φρίκης.

ΚΕΦ. ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἡ δίκη.

Ὁ λιμὴν τῆς Νεαπόλεως ἐν ὥρᾳ φθινοπώρου παρουσιάζει θεὰν γλυκυτάτην καὶ γαλήνιον ἀγνωστον εἰς πάντα ἄλλον τόπον. Τὰ παράθυρα τοῦ παλατίου τῆς δικαιοσύνης, ἡ διαφανὴς ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, ἧτις περιορίζεται διὰ γραφικωτάτων λόφων καὶ εἰς τὸν κόλπον

Γ. Δεῖμα
Πορφύρων

της οποίας αντανακλάται ὁ γιγαντιαῖος Βεζούβιος καὶ τὸ φανταστικὸν φρούριον Δελουόδον, ἀνεπτύσσουσιν μεγαλοπρεπῆς θέαμα. Τὸ λαμπρὸν κυανόχρουν τοῦ οὐρανοῦ, αἱ πράσινοι πεδιάδες ἐφ' ὧν κείνται σποράδην κομφαὶ κῶμαι, τὰ μονόξυλα μὲ τὰ ἐλαφρὰ λατινικὰ ἱστία των, ἡ σιωπηλὴ γαλήνη τῆς παραλίας ἧτις κατὰ καιρὸν διακόπτεται μόνον ἀπὸ τὴν κραυγὴν ἐνύδρου τινὸς ζώου ἢ ἀπὸ τὸ ἄσμα ἀλιέως τινός, σύμπασα ἡ σκηνὴ αὕτη εἶναι πολὺ κατάλληλος νὰ σταματήσῃ τὸν θαλασσοπόρον, ὅστις πρῶτον φοράν αἰσθάνεται τὴν βαλταμικὴν ἐπιρρῶν τῆς φύσεως ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τῆς Νεαπόλεως.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ θέαμα τὸ ὁποῖον προσέβαλλεν ἤδη τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς Ἀγνῆς, καὶ μολοντοῦτο δὲν ἴσχυσε νὰ καταστήσῃ ἀραιότερους τοὺς σφοδροὺς παλμούς τῆς καρδίας της, διότι εἰς τὴν πλησίον αἰθούσαν ἐγένετο ἀπόφασις περὶ τῆς ζωῆς ἐνὸς ἀνθρώπου. Πλήθος ἀνθρώπων περιέρχων καὶ ἀσθμαιόντων συνεθλίβετο εἰς τὸ ἀκροατήριον προστῆμεν μετ' ἡ υπομονησίας νὰ μάθῃ ὁποία τόχη περιέμενε τὸν Ἑρρίκον Δεζαμπιέρην. Εἰς τὴν Ἀγνὴν, λόγῳ τοῦ ἀξιωματικῶς τοῦ πατρὸς της εἶχεν ἐπιτραπῆ ἡ ἀδεια νὰ σταθῇ εἰς τὸν ἀντιθάλαμον τοῦ δικαστηρίου. Ἐκίχεται αὕτη τὴν ἀναπνοὴν της καὶ προσεπέθει μὲ κάθε τρόπον, πλὴν εἰς μάτην, ν' ἀκούσῃ πᾶσιν λέξιν ἧτις ἀντίχει εἰς τὸ ἀκροατήριον τοῦ δικαστηρίου. Ἀλλ' ἐν τσοῦτῳ εἶχεν ἀκούσει ἀπὸ στόματος διαφόρων, οἵτινες πρὸ ὀλίγου εἶχον ἐξέλθει τοῦ δικαστηρίου, πόσον ἦσαν ἀσθενεῖς αἱ καταθέσεις τῆς κατηγορίας, καὶ ἡ εἰδήσις αὕτη εἶχε πλημμυρῆσαι ἀγαλλιᾶσεως καὶ εὐδαιμονίας τὴν ψυχὴν της. Τελευταῖον ἠκούσθη κρότος ἀναγγέλλων ὅτι οἱ δικασταὶ ἀπεσύροντο πρὸς διάσκεψιν ἐπὶ τῆς ἐκδοθησομένης ἐτυμηγορίας.

Ὁ εἰσαγγελεὺς εἶχε καὶ αὐτὸς ἀναγκασθῆ νὰ συνομολογήσῃ ὅτι δὲν ἐστηρίζετο ἀρκούντως ἡ κατηγορία, ὑπερέτης δὲ τις ἐδραμε νὰ κοινοποιήσῃ τὴν εἰδήσιν ταύτην εἰς τὴν τρέμουσαν Ἀγνὴν, προσθέτων ὅτι ὁ μνηστὴρ της ἤθελεν ἐτρουνοῦπω ἱκανοποιηθῆ ἐντίμως καὶ κηρυχθῆ ἀθῶος εἰς ἐπήκοον τοῦ κοινοῦ.

Σκιρτώσα ὅλη ἀπὸ ἀγαλλίαισιν, ἐγονυπέτησεν αὕτη, καὶ μολονότι ἐκ τοῦ στόματός της εὐδαιμονία λέξις ἐξήλθεν, ὅσοι τυχὸν τὴν εἶδον γονυπετῆ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους ἔχουσιν πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας μετ' ἐνθέρμου θρησκευτικοῦ ζήλου, θὰ ἠνόησαν εὐκόλως πόσον θερμὴ ἦτο ἡ εὐγνωμοσύνη της ἧτις κατηυθύνετο πρὸς ἐκεῖνον ὅστις ἀναγινώσκει τὰ ἐνδόμυχα τῶν καρδιῶν, οἶδε τοὺς κρυφίους διαλογισμοὺς καὶ εὐμενῶς δέχεται τὴν σιωπηλὴν κατάνυξιν εὐσεβοῦς καὶ εὐαισθητοῦ ψυχῆς. Μετ' ὀλίγον ἀφθονα δάκρυα τὴν ἀ-

νεκούρισαν καὶ ἠτοιμάζετο ν' ἀφήσῃ τὸν ἀντιθάλαμον καὶ νὰ μεταβῇ νὰ περιμείνῃ τὸν Ἑρρίκον, ὅποταν ἔρις τις μεταξὺ χωρικοῦ τινος, πολὺ κακὰ ἐνδεδυμένοι, καὶ τοῦ σκοποῦ, ὅστις ἐφρούρε εἰς τὴν εἰσόδον τοῦ δικαστηρίου ἤλκυσε τὴν προσοχὴν της. Ὁ χωρικός, ἀφοῦ κατ' ἀρχὰς ἀπεπειράθη νὰ παραβιάσῃ τὴν φρουρὰν, πεισθεὶς ὅτι δὲν θὰ κατόρθωνε τὸν σκοπὸν τοῦ ἀνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ στρατιώτου, ἐνεχείρησεν εἰς αὐτὸν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ δικαστηρίου, προσθέτων ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπιδοθῇ λίαν κατεπειγόντως. Ὁ σκοπὸς τὴν ἔδωκεν εἰς ἓνα κλητῆρα, καὶ μὲ μεγάλην ἐκπληξιν ἀμφότερων τούτων, ἔφθασε μετ' ὀλίγον διαταγὴ ν' ἀρήσων εὐθερίαν τὴν εἰσοδὸν εἰς τὸν χωρικόν.

Ἡ σιωπὴ τὴν ὁποίαν οἱ φύλακες ἐπέβαλλον εἰς τὸ ἀκροατήριον ἔδωκεν εἰς τὴν Ἀγνὴν νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὸ δικαστήριον συνῆλθε πάλιν. Ὁρμητικῶς τότε ἐγερθεῖσα δράμε εἶπεν εἰς τὸν θαλαμηπόλον της, ν' ἀκούσῃ τὴν ὄλιαν ἀθωωτικὴν ἀπόφασιν τοῦ Ζαμπιέρου, καὶ εἶπέ του ὅτι ἀνκένω ἐνταῦθα τὴν ἐπιστροφὴν του μὲ τὴν ζωηροτέραν ἀδημονίαν. Εἶπέ του οὔτε στιγμήν νὰ μείνῃ διὰ ν' ἀκούσῃ τὰ συγκατητήρια τῶν φίλων του οἱ ἑποιοὶ τὸν περικυκλοῦσιν ἄλλὰ νὰ σπεύτῃ νὰ θλίψῃ εἰς τὴν καρδίαν του, ἐκείνην, τῆς οποίας ὁ ἔρωσ κῆξῃσεν, ἀν τούτο ἦναι δυνατόν, ὡς ἐκ τῶν φρικτῶν στιγμῶν τὰς οποίας αὕτη διήλθεν. Ἀφοῦ ἡ θαλαμηπόλος τὴν ἄφρισε διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν ταύτην, ἡ μνηστὴ ἔπεσον ἐκ νέου ἐπὶ τῆς ἐδρας της, βεβαρημέναι ἀπὸ τὰς διαφοροῦς ἐντυπώσεις, αἷτινες ἐπέεζον τὸ στήθος της.

Ἀλλοίμονον! πόσον ἦτο μακρὰν νὰ ὑποθέσῃ τὰς συνεπειὰς τῆς νέας ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου!

Ὅλοι ἐπερίμενον. Οἱ δικασταὶ εἶχον σοβαρῶς καταλάβει τὰς ἐδρας των. Οἱ δικηγόροι εἶχον διακόψει τὰς συνδιαλέξεις καὶ τοὺς ἀστεϊσμούς των, τοὺς ὁποίους οἱ κύριοι νομικοὶ ὄλων τῶν μερῶν συγχωροῦσιν εἰς ἑαυτοὺς διαρκούσης τῆς διασκέψεως τοῦ δικαστηρίου, χωρὶς νὰ ἐμποδιζόνται ἀπὸ τὴν παρουσίαν τοῦ δυστυχικοῦ τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ ἢ ὁ θάνατος ἐξαρτᾶται συγχάκις ἀπὸ τὸ πλέον ἀσήμαντον περιστατικόν. Ὅλα ἐν ἐνὶ λόγῳ ἀνήγγελλον ὅτι ἐπρόκειτο ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἀπόφασις ἡ βαθυτέρα δὲ σιωπὴ ἐβασίλευεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀκροατηρίου.

Πρὸ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος στιγμῆς, οἱ φίλοι τοῦ Ἑρρίκου τὸν περιεκύκλωσαν μετὰ προθυμίας, μαρτυροῦντες δημοσίᾳ πόσον εἶχον συμμερισθῆ τὴν δυστυχίαν του καὶ συγκαίροντες αὐτὸν διὰ τὴν αἰσίαν ἐκδασιν δίκης, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ προλήψεις ἐνεδέχτο ἄλλως νὰ ἐπι-

φέρωσι τὴν καταδίκην ἐνὸς ἀθῶου. Σερμυνομένως διὰ τὸ δημόσιον συμφέρον τὸ ὁποῖον ἐνέπνεε, καὶ ἔχων τὴν συναίσθησιν τῆς ἀθωότητός του, ὁ κόμης ἀνέμενε θάρραλ' ὡς τὴν ἐτυμηγορίαν ἧτις ἐμελλε νὰ τὸν ἀποδάσῃ εἰς τὴν κοινωνίαν.

Ὁ εἰσαγγελεὺς ἠγέρθη καὶ ὄλοι ἐπρόσμενον ν' ἀκούσωσιν ἀπὸ τοῦ στόματός του ὅτι ἡ κατηγορία ἦτο ἀνυπόστατος. Πόσον ὁμως ἐξεπλάγησαν ὅταν τὸν ἤκουσαν παρακκλοῦντα τὸ δικαστήριον νὰ εὐαρεστηθῇ ν' ἀκούσῃ ἓνα νέον μάρτυρα. Τὰ βλέμματα ὄλων ἐστράφησαν τότε πρὸς τὸ θρανίον ἐνθα ἐκάθηντο οἱ μάρτυρες, καὶ ὅπου εἶχεν ἤδη καθίσει ὁ χωρικός τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου ἀνεπρόμενον. Τὸ δικαστήριον ἔδωκεν εἰς τὸν χωρικόν τὴν ἀδειαν νὰ δώσῃ τὴν κατάθεσίν του, ἰδίῳ δὲ ἡ λεπτομερὴς μαρτυρία του. Εἶμαι κάτοικος τῶν Ἀβρουζ. Ἀπὸ τὴν θύελλαν ἧτις ἠνάγκασε τὸν κόμητα νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ ὄρους ὅπου τὸ σῶμα τοῦ Βαρώνου εὗρεθη νεκρόν, κατελήφθην καὶ ἐγώ, καὶ ἐνόμισα πρὸς στιγμήν ὅτι ἦμην μόνος εἰς τὸ σπήλαιον. Ἀλλ' αἰφνης θαυμασμός καὶ φόβος μ' ἐκυρίευσεν, ἅμα ἤκουσα νὰ λαλῶσι δύο ἀνθρώποι ἐλίγα βήματα μακρὰν ἐμοῦ. Τὸ σῶμα τοῦ σπηλαιῶ δὲν μ' ἄφινε τίποτε νὰ διακρίνω. Ἐτρόμαξα μήπως οἱ λαλοῦντες ἦσαν κακούργοι τῆς συμμορίας τοῦ φροβεροῦ Καίσκρος, ὅστις κατερημόνει τὰς πεδιάδας μας, καὶ τούτου ἐνεκα ἔπετα χαμαὶ καὶ ἤρρισα νὰ ἐρπω ὥστε νὰ πλησιάσω καὶ νὰ ἰδῶ τὰ πάντα ἀκινδύνως. Ἐγνώρισα μετ' ὀλίγον ἐκ τοῦ ἠθους τῶν ὅτι οἱ διαλεγόμενοι ἦσαν δύο εὐγενεῖς κύριοι, καὶ ἠτοιμαζόμενοι σχεδὸν νὰ φανερωθῶ εἰς αὐτούς, ὅποταν λέξις τις, ἐν ἀκαρεῖ προφερθεῖσα, φαίνεται ὅτι ἔδωκε χώραν εἰς αἰφνιδίαν ἔριν. Ἀμέσως τότε ὁ μεγαλειότερος τῶν δύο ἐπυροβόλησε κατὰ τοῦ ἑτέρου μὲ τὸ κινηγητικὸν τουφέκιόν του (ἀν δὲν ἀπατώμαι εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον βλέπω ἐπὶ τῆς τραπέζης) καὶ τὸν ἔρριψε κατὰ γῆς νεκρόν. Ρίπτων δὲ μακρὰν αὐτοῦ τὸ ὀλέθριον ὄπλον, ὁ φονεὺς ἐτράπη εἰς φυγὴν, διευθυνόμενος πρὸς τὸ φρούριον τοῦ Μοντεφιέρ. Τὸ ἀκροατήριον παρωργισμένον ἀφῆκεν εἰς τὴν διήγησιν ταύτην κραυγὴν θαυμασμοῦ καὶ φρίκης. Ὁ Ζαμπιέρης εἶχε πέσει ἐπὶ τῆς ἐδρας του καὶ εἶχε κεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον μὲ τὰς δύο χεῖράς του. Ἐδείκνυε τούτο τὴν ἐνοχὴν του ἢ τὸν μέγαν θαυμασμόν του; Κάνεις δὲν ἠδυνήθη νὰ μαντεύσῃ ἄλλ' ὄλοι ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην τοῦ εἰσαγγελέως.

— Γνωρίζεις τὸν φονέα;

— Ναί, ὑπῆρξεν ἡ ἀπάντησις.

— Μήπως εἶναι ἐκεῖνος ὅστις κάθηται εἰς ἐκεῖνο τὸ κάθισμα.

— Ἐκεῖνος εἶναι.

Ὁ εἰσαγγελεὺς ἐκάθησε πάλιν κατὰ δυστυχίαν εἰ ἐν ὑποστηρίξει πολὺ καλὰ τὴν κατηγορίαν. Ὁ συνήγορος τοῦ κατηγορουμένου ἔλαβε τότε τὸν λόγον.

— Ἄν ἡ κατάθεσίς σου ἦναι ἀληθινή, διατί δὲν τὴν ἔκαμες προτιότερα;

— Φοβοῦμαι τὴν ἐξουσίαν τῆς οἰκογενείας τοῦ κόμητος, ἀφοῦ μάλιστα διαμένω εἰς αἶμα γαίας του.

— Μήπως μυστικαὶ αἰτίαι σὲ ἀναγκάζουν νὰ κάμῃς μίαν τοιαύτην κατηγορίαν;

— Πῶς γίνεται; ἐγὼ εἰς τὸ σπήλαιον εἶδα πρῶτον φοράν τὸν κόμητα. Ἄς σὰς εἶπῃ ὁ ἴδιος ἀν δὲν ἤμεθα ἀναμεταξύ μας ἀγνωστοί.

Μολονότι ὁ Ἑρρίκος εἶχε συγκεχυμένην τινὰ ἰδέαν ὅτι εἶδε ποτε τὴν ἰδίαν μορφήν. μολοντοῦτο μὴ δυνάμενος νὰ εἶπῃ εἰς ποῖον τυπὸν τὴν εἶδεν, ἠναγκάσθη νὰ συμφωνήσῃ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῆς καταθέσεως τοῦ χωρικοῦ. Ὁ συνήγορός του ἐκάθισε πεισθεὶς ὅτι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐνόμιζον ἐνοχὸν τὸν πελάτην του εἶχον δίκαιον. Ὁ λαὸς, ἔτοιμος πάντοτε νὰ μεταβαίῃ ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸ ἄλλο, ἐθεώρει ἤδη τὸν νέον κόμητα ὡς φονέα τοῦ ἐξαδέλφου του, καὶ ἐπεκαλεῖτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ὄλην τῶν νόμων τὴν αὐστηρότητα.

Κατὰ τὴν ἱστορουμένην ἐποχὴν, ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις εἶχεν εἰσάξει μεγάλας μεταβολὰς ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν. Ὁ αὐτοκράτωρ ἤθελεν ὥστε οἱ εὐγενεῖς νὰ δικάζωνται εἰς τὰ δικαστήρια καθὼς ὁ τελευταῖος ὑπῆκοος. Περιεφρόνει τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, κατὰ τὴν ὁποίαν χάριν ἐνὸς τίτλου, διέφευγε τὴν τιμωρίαν ὁ ἐγκληματίας, καὶ ἀπῆτει ἀπὸ τὰ δικαστήρια τὴν αὐτὴν ἀμεροληψίαν διὰ τὸν οἰκοῦντα εἰς τὰ παλάτια καθὼς ἐπίσης διὰ τὸν οἰκοῦντα εἰς τὰ ἀχυρόσπητα.

Ὁ πρόεδρος ἠγέρθη, καὶ μὲ φανερὰν συγκινητικὴν ἀπῆχεσεν, ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, ποιήναι θανάτου ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ὁ κόμης, εἰς ἀπερίγραπτον ἀθυμίαν, ὠδηγήθη εἰς τὸν ἀντιθάλαμον ὅπου εὗρίσκετο ἡ Ἀγνὴ, καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ διέλθῃ ἀπερχόμενος τοῦ παλατίου τῆς δικαιοσύνης. Τὰ βραδέα καὶ τακτικὰ βήματα τῶν φυλάκων τὴν ἀνήγειραν ἀπὸ τὸν λήθαργον εἰς ὃν ἡ ταραχὴ της τὴν εἶχε ρίψει.

Ἀγνοοῦσα αὕτη τὰ διατρέξαντα, ἠγέρθη ζωηρῶς καὶ ἐρρίφθη πρὸς ἐκεῖνον τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ ἐταυτίζετο μὲ τὴν ἰδικὴν της. Ὅταν τὸν εἶδε περικυκλωμένον ἀπὸ φύλακας καὶ δεδουλομένον εἰς θλίβεράν ἀθυμίαν, δὲν ἔδωκε πίστιν πρὸς σιγμὴν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς της. Τὸ πλῆρες θαυμασμοῦ καὶ φρίκης βλέμμα τῆς μνηστῆς δὲν ἀπῆ-

τησεν εἰμὴ μειδιάμα τόσον μεστὸν μελαγχολίας ὥστε μόνον αὐτὸ ἦρκει ν' ἀνακαλύψῃ ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ὅθεν ὠπισθοπόρῃσεν ἔντρομος· ριφθεῖσθ δ' αἴφνης ἐν μέσῳ τοῦ κύκλου ὄχι! ὄχι! ἐκραύγασε, μὲ ἀπκτᾶτε! Ἀθωώθη, δὲν εἶναι ἀλήθεια; Ὅμιλήσατε ὅσοι παρευρέθητε εἰς τὴν δίκην! Ὁ Ἑρρίκος μου εἶναι ἐλεύθερος, εἶναι ἀθῶος! Μοῦ το εἶπαν πρὸ ὀλίγου! ἐπαναλάβετε τὸ πάλιν, εἶπατέ μου ὅτι ψευδῆ φαινόμενα μὲ ἀπατώσι καὶ θέλω σᾶς εὐλογῆσαι. Οἱ θεαταὶ μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἐσιώπων, μὴ γνωρίζοντες; τίνας παρηγορητικοῦ; λόγους; νὰ εἰπωσιν εἰς τόσον βαθεῖαν θλίψιν. Μὲ ἀλλόκοτον τρόπον ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ κόμητος. Οἱ σὺντροί! θέλουν νὰ μὲ κάμωσι ν' ἀποθάνω μὲ τὴν σιωπὴν των! Σὲ φίλτατέ μου, ἐρωτῶ κάμε μὲ μίαν λέξιν νὰ παύσῃ ἡ θανατηφόρος ἀδύναμία μου. Ὅ,τι καὶ ἂν ἦναι καλλίτερον ἀπ' ὅ,τι ὑποφέρω! χάνομαι! μίαν λέξιν! ἔλεος, μίαν μόνην λέξιν, ἄλλως τρελλαίνομαι! Τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις προφέρουσα, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ δεσμώτου.

— Ἀκριβή μου Ἀγνή! ἐστέναξεν οὗτος μὲ φωνὴν πνιγμένην σχεδὸν ἀπὸ τοὺς λυγμούς. Ὁ ἦχος αὐτὸς τὴν ἀνεκάλεσεν εἰς ἑαυτήν, τὸ ἄγριον βλέμμα της ἠτένισεν ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν κόμητα.

— Ἀκριβή μου Ἀγνή, ἐξηκολούθησεν ἐκεῖνος, αὔριον ἀ. οὐνήσκω.

Κραυγὴ τρομερὰ ἠκούσθη, κραυγὴ ἀγωνίας, κραυγὴ θανάτου. Καὶ αὐτοὶ οἱ στρατιῶται τοῦ δικαστηρίου μὲ τὸ ἄγριον πρόσωπόν των ἐφάνη ὅτι προσεδλήθησαν ἀπὸ μίαν ἠλεκτρικὴν συγκίνησιν.

— Αὔριον! . . . ν' ἀποθάνῃς! . . . ἀδύνατον . . . ὄχι! . . . εἶσαι ἀθῶος, ὀρκίζομαι εἰς τὴν ζωὴν μου! ἀλλὰ διατί ν' ἀργοπορῶ; Τρέχω πρὸς τοὺς δικαστὰς σου, θέλω πέσει εἰς τοὺς πόδας των, καὶ δὲν θὰ ἐγερθῶ εἰμὴ ἀφοῦ σὲ συγχωρήσουν! ὄχι! δὲν θ' ἀποθάνῃς! Ἄν θέλωσιν αἶμα, τοὺς δίδω τὸ ἰδικόν μου. Ἀλλ' ἀκουσον . . . Ἄς σπεύσωμεν, ἄλλως θ' ἀργήσω νὰ φθάσω! Καὶ μὲ ὀρμὴν ἐπαυξηθεῖσιν ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν ἐχύθη πρὸς τὴν αἰθουσαν ἐνθα ἦσαν οἱ δικασταί. Ἐν τοσοῦτῳ ὁ Ἑρρίκος, κατεσπαράγμενος ἀπὸ ἀπειργάπτους ἐντυπώσεις, εἶχεν ἐδηγηθῆ εἰς τὴν εἰρκτὴν τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἐγκατέλειπε πλέον εἰμὴ διὰ νὰ ὀδεύῃ εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Τὸ δεσμωτήριον.

Δι' ἐκεῖνον ὅστις ζῆ ἐν μέσῳ τῶν ἡδονῶν, ὅστις δὲν ἐγείρεται τῆς κλίνης του εἰμὴ διανοούμενος τὰς εὐτυχεῖς στιγμὰς ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ εἶναι πλήρης ἡ ἡμέρα του, πόσον ὀρμητικῶς φαίνεται ὅτι τρέχει ὁ καιρὸς. Αἱ ὄραι φεύγουν καὶ μὴ δύνανται νὰ τὸ καταλάβῃ. Πόσον ὁμως εἶναι διαφορετικὴ ἡ ἠθικὴ κατάστασις ἐνὸς δεσμώτου. Τίποτε δὲν ταραττει δι' αὐτὸν τὴν σκληρὰν μονοτονίαν τοῦ χρόνου, καμμία ἡλικιὰ ἀκτὶς δὲν τοῦ δεικνύει τὴν διαφορὰν τῆς ἡμέρας ἀπὸ τὴν νύκτα. Ἡ ἐρημία, τὸ σκότος, ἰδοῦ ἡ ἰδιοκτησία του! οὐδεμία φιλικὴ φωνή, οὐδεμία παρηγορητικὴ λέξις! Πᾶσα ὥρα φαίνεται εἰς αὐτὸν αἰών. Προτιμώτερον εἶναι ὁ θάνατος ἢ τοιαύτη ὑπαρξίς. Ἐξ ὅσων ἐθεώρησάν ποτε μὲ βλέμμα περιφρονήσεως τὸν κόσμον ὅσοι εὐρέθησαν εἰς τοιαύτην κατάστασιν ὑπῆρξαν πολλὰ εὐτυχεῖς ἂν ἠδυνήθησαν νὰ ἡμερώσωσι σάυραν τινὰ ἢ τὴν ἀπὸ ἀράχνην, ὥστε διὰ τοῦ ἀσθενοῦς αὐτοῦ κρῖκου νὰ τοὺς ἐφάνη ὅτι συγκρατοῦνται καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν μεγάλην ἄλυσιν τῶν ζώτων, ὥστε νὰ ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς βλέμμα τὸ ὁποῖον νὰ ἠδυνήθη νὰ ἀντικρύσῃ τὸ ἰδικόν των κρότος ὅστις νὰ μετέδωκεν εἰς αὐτοὺς τὴν πεποιθησιν ὅτι δὲν ἦσαν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν εἰς τὸν τάφον.

Τοιαύτη ἦτο ἡ θέσις τοῦ Ἑρρίκου. Ἐγκαταλειμμένος ἀπὸ ὄλου, χωρισμένος τῆς αἰωνιότητος διὰ μερικὰς ὥρας, εἶχε τὴν κεφαλὴν ἐστηριγμένην εἰς τὸ στῆθός του, καὶ παρεκάλει ὡς ὁ θάνατος νὰ συντομεύσῃ τὰς βραχείας στιγμὰς τῆς σκληρᾶς δοκιμασίας του. Ἦτο μεσονύκτιον καὶ τὴν πέμπτην ὥραν θὰ ἐτελειώσαν τὰ δεινὰ του. Ὁ λύχνος, κρεμάμενος ἐν μέσῳ τοῦ δεσμωτηρίου, ἦτο ἐγγύς νὰ σβύσῃ καὶ ἔρριπτεν μόνον ἀσθενεῖς τίνας ἀκτῖνας εἰς ἄνισα διαστήματα. Ἐξηπλωμένος εἰς τὸ ἄχυρον, προσεπάθει νὰ κοιμηθῆ διὰ νὰ γλυκάνῃ ὁ ὕπνος τὴν πικρίαν τῆς ψυχῆν του, ὅταν ἡ θύρα τοῦ δεσμωτηρίου ἠνοιχθῆ σιγά· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸν δεσμοφύλακα μόνον βλέπων, ἤσθάνετο λύπην εἰς τὴν παρουσίαν του, οὕτε τὴν κεφαλὴν του δὲν ἐσήκωσεν.

Γλυκεῖα φωνὴ ἐπρόφερε τὸ ὄνομά του. Ἐγείρεται παραχρῆμα καὶ ἐναγκαλιζέται τὴν Ἀγνήν. Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἀπωθῶν αὐτὴν ἠσύχως. ἐφάνη ὅτι ἤλεγξεν ἑαυτὸν διὰ τὴν ὀρμὴν του ταύτην, καὶ τὴν ἠρώτησε πῶς ἔστεργε ν' ἀφίγη ἑαυτὴν νὰ θλίβηται εἰς τὴν καρδίαν ἐνὸς φονέως.

— Φονέως! ἐκραύγασεν ἡ Ἀγνή μετὰ σφοδρότητος, ὄχι! ὅλος ὁ κόσμος ἂν σὲ ὀνομάσῃ φονέα, καὶ οἱ ἅγιοι ἂν μαρτυρήσωσιν ἐναντίον σου,

ποτέ δὲν θὰ σ' ἐξευτελίσω μέχρι τοιούτου βαθμοῦ! Καὶ βλέμμα θριάμβου καὶ ὑπερηφανείας ἔλαμψεν ἀμέσως εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της.

— Μὲ νομίζεις λοιπὸν ἀθῶον, Ἀγνή;

— Ναί! μάρτυς μου ὁ κύριος ὅτι ποτὲ δὲν ἐστοχάσθην διαφορετικὰ.

— Ἄρκει! ἄρκει, ἐκραύγασεν ὁ Ἑρρίκος εἰς ἔκστασιν εὐδαιμονίας. Ἄς ἐτοιμάσῃ τώρα ὁ δῆμιος τὰ βασανιστήριά μου, ἄς μὲ πηγαίνουν εἰς τὴν λαμοτόμον! ἡ τύχη μου οὔτε στεναγμὸν δὲν θὰ μὲ κάμει νὰ στεναξῶ· ἐκεῖνη τὴν ὁποίαν λατρεύω παρὰ πᾶσαν ἔκφρασιν μὲ θεωρεῖ ἀθῶον· χίλιοι θάνατοι δὲν δύνανται, ἔπειτα ἀπὸ μίαν τοιαύτην ὁμολογίαν, νὰ ἐλαττώσωσι τὸ θάρρος μου.

Ὁ Ζαμπιέρης, ἐξαντληθεὶς ἀπὸ τὴν ἔκστασιν του, ἤσθάνετο τὰ γόνατά του κάμπτοντα. Ἐπρόσθεσεν ἐπισήμως. Ἀγνή, ἔχυσες βάλσαμον εἰς τὰς πληγὰς τῆς πληγῆς μου, τώρα δὲν φοβοῦμαι παντάπασιν τὸν θάνατον.

— Μὴ ὀμιλεῖς περὶ θανάτου, ἔρχομαι νὰ σὲ σώσω!

Ὁ δεσμώτης, ἀνανεύων, ἔρριψε βλέμμα μελαγχολίας ἐπὶ τῆς ἐρωμένης του.

— Κατώρθωσα μὲ χρήματα ν' ἀπομακρύνω κάθε πρόσκομμα δι' ἡμῖσιαν ὥραν. Ἄς φύγωμεν μίαν ὥραν ἀρχήτερα, διότι ἡ ἐλαχίστη ἀναβολὴ δύναται νὰ μᾶς ἀφανίσῃ!

Ὁ Ἑρρίκος τὴν ἐκύτταξεν αὐστηρὰ.

— Καὶ νομίζεις, εἶπε μετὰ μικρὰν σιωπὴν, ὅτι θὰ στέρξω ποτὲ ν' ἀφήσω ὀπισθὲν μου ἐστιγματισμένον ἀτιμωτικὸν ὄνομα! Ἡ δραπετεύσις μου θὰ ἦτο ὁμολογία τοῦ ἐγκλήματός μου. Ὅχι, ποτὲ! Καὶ ἀπέστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἄλλ' ἂν μείνης, θ' ἀποθάνῃς, ἀπῆντησεν ἡ νέα κόρη τρέμουσα. Εἶμαι πεπεισμένη ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ φανερωθῆ ἡ ἀθωότης σου, καὶ τότε δύνασαι μετ' ὑπερηφανείας νὰ ἔλθῃς; νὰ ζητήσῃς τὴν δεξιὰν ἐκείνης ἧτις σόζυγος ἄλλου ποτὲ δὲν θὰ γείνει. Μὴ δισταζῆς λοιπὸν περισσότερο· ἐν ὄχημα περιμένει εἰς τὴν θύραν, μετ' ὀλίγον θὰ εἶται μακρὰν τῶν δημίων σου.

— Ἀγνή, πολλὰ γλυκεῖς εἶναι οἱ λόγοι σοι. Κάλλιον νὰ μ' ἀφίνες ν' ἀποθάνω χωρὶς νὰ προσθέσῃς τὴν τελευταίαν ταύτην ἀγωνίαν πρὸς ὁλὰς ὅσας ὑπέφερα. Δὲν δύναμαι, δὲν θέλω νὰ λάβω μέρος εἰς τοιαύτην συνωμοσίαν.

Προτιμᾶς λοιπὸν ν' ἀρνήσῃ ἐμὲ παρὰ νὰ κατασταθῆς ὑποπιτος δι' ὀλίγας ἡμέρας. Ἄ! εἶμαι πολὺ δυστυχῆς! ἐκραύγατεν ἡ Ἀγνή μὲ τόνον ἐπιπλήξεως!

— Ὅ,τι μοῦ ζητεῖς εἶναι ἀδύνατον, μὴ μοῦ ὀμιλῆς πλέον περὶ αὐτοῦ. Σὲ λατρεύω περισσότερο παρὰ τὴν ζωὴν μου· ἀλλὰ προτιμῶ

τῆς ζωῆς μου τὴν τιμὴν. Ἀδύνατον νὰ μὲ ὑποχρεώτῃ ἐξουσία νὰ δραπετεύσω ἀίσχρως, καὶ νὰ προξενήσω τοιουτοτρόπως τὸν θάνατον τοῦ πατρός μου ὅστις θὰ μείνει μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ υἱὸς του, ἀναγνωρίζων ἑαυτὸν ἐγκληματὴν, ἐπάσχισε δειλῶς νὰ διαφύγῃ τὸν θάνατον. Γνωρίζω πολὺ καλὰ τὰ ἀγέρωχα αἰσθηματά του. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἤθελε μὲ καταρασθῆ, καὶ τότε ποῖαν εὐτυχίαν ἠμπορούσαμεν νὰ περιμένωμεν; Εἶμαι σταθερὰ ἀποφασισμένος, ὑποτάσσομαι εἰς τὸ πεπρωμένον μου· ἀλλὰ μὲ τὴν παρήγορον ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐνωθῶμεν μίαν ἡμέραν εἰς καλλίτερον κόσμον!

— Ἐρρίκε, δὲν μ' ἀγαπᾶς!

— Μαρτύρομαι τὸν Θεὸν ὅτι δὲν ἀγαπῶ πλάσμα περισσότερο ἐμμανῶς!

— Ἐντοσοῦτῳ ἀπορρίπτεις τὴν μόνην πιθανότητα ἧτις σοῦ μένει νὰ ἦται ἐδικὸς μου! ἀποποιεῖσαι τὴν δεξιὰν τὴν ὁποίαν σοῦ προσφέρω, καὶ διὰ ματαιίαν πρόληψιν προξενεῖς τὸν θάνατόν μου, διότι αἰσθάνομαι ὅτι εἰς τὴν τιμωρίαν σου δὲν θὰ ἐπιζήσω.

— Καλὰ, λοιπὸν! ἐκραύγασεν ὁ Ζαμπιέρης ἀνίκανος πλέον ν' ἀνισταθῆ, ἄς ἐκπληρωθῆ τὸ πεπρωμένον μου! Ἄς φύγωμεν! καὶ μὲ τὸν βραχίονά του περιέβαλε τὸ ἀνάστημα τῆς μνηστῆς του. Θυσιάζω τὸ πᾶν εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ εἰς τὸν ἔρωτα! Εἶθε ὁ Θεὸς καὶ ὁ πατήρ μου νὰ μὲ συγχωρήσωσιν! Ἐπὶ τιμῇ τῆς τιμῆς μου εἶσαι ἡτῆ ὅλη ἐδική μου! Καὶ ταῦτα λέγων, ἠσπᾶσθη φλογερὰ τὰ χεῖλη τῆς Ἀγνῆς καὶ τὴν ἔσυρε μετ' ἑαυτοῦ πρὸς τὴν θύραν τοῦ δεσμωτηρίου. Ἡνοῖξεν αὐτὴν βιαστικὰ, καὶ ἐσπᾶρχετο τὸν στενὸν διάδρομον ὅστις ἐμελλε νὰ τὸν ὀδηγήσῃ ἐκτὸς τῶν τοίχων τῆς φυλακῆς, ὅταν ἡ ὥχρὰ καὶ αὐστηρὰ μορφή τοῦ Μαρκησίου ἐπαρουσιάσθη ἐνώπιόν του ὡς φάντασμα· Ἡ Ἀγνή ἔρριψε κραυγὴν πνιγμένην καὶ ἔπεσεν ἀνάσθητος εἰς τὰς πλάκας. Ὁ Μαρκήσιος διέταξε διὰ νεύματος τοὺς περικυκλουμένους αὐτὸν νὰ σκώσωσι τὴν λειποθυμημένην νέαν, καὶ δεικνύων μὲ τὸν δάκτυλον εἰς τὸν ἐκστατικὸν υἱὸν του τὴν εἴσοδον τοῦ δεσμωτηρίου, τὸν ἠκολούθησεν ἐκεῖ, χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν, ἐσφάλισεν ἐπιμελῶς τὴν θύραν, διὰ νὰ μὴ ἰδῆ κανεὶς τὸ γεννησόμενον, ἔπειτα δ' ἐξεφράσθη οὕτω μὲ ἦχον τοομερόν καὶ αὐστηρόν. Ζαμπιέρη! υἱὲ ἀνάξιε! δι' αὐτὸ σὲ ἀνέηρεψ! σοῦ ἔδωκα δόλιν τὴν ἀγάπην μου διὰ νὰ καταντήσῃς ν' ἀποθάνῃς ὡς ὁ ἐσχχτος κακοῦργος! Ἀλλὰ πρὸς τί νὰ ὀνειδίζω ἐν ἄτομον, τὸ ὁποῖον, ὁμολογοῦν ἑαυτὸ ἔνοχον διὰ τῆς αἰσχρᾶς δραπετεύσεώς μου, ἀμαυρόνει ἐν εὐγενὲς ὄνομα μὲ ἀτιμίαν.

Χωρὶς ν' ἀκούσῃ τὴν ἐπίτημον διαβεβαίωσιν

του Ἑρρίκου περὶ τῆς ἀθωότητός του, ὁ Μιρκήσιος ἐξηκολούθησεν. Ἔϊναι ἀνωφελές νὰ ζητῶν ἄ πείσω ἑμαυτὸν ὅτι ἔχων πεποίθησιν περὶ τῆς ἀθωότητός του στέργει ποτὲ νὰ προτιμήσῃ τοῦ θανάτου τὴν αἰσχύνην.

— Ὁρκίζομαι εἰς τὴν εὐλάβειαν τὴν ὁποίαν ὀφείλω εἰς τὴν μητέρα μου, ἀνέλαβεν ὁ Ἑρρίκος μὲ σταθερὰν φωνήν, ὀρκίζομαι εἰς τὸν Θεόν, δὲν ἐπραξα ἔγκλημα τὸ ἔπαϊον νὰ μὲ ἐλέγχῃ.

Στιγμὴ σιωπῆς ὑπῆρξε τότε· ἐφαίνετο ὅτι ἐγένετο πάλιν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Μιρκήσιου, ἀλλ' ἀναλαμβάνων ἀμέσως ὄλην τὴν στωϊκὴν του ἀπάθειαν, αὐτὸς ἐπρόσθεσεν.

— Φοβέσαι λοιπὸν τὸν θάνατον;

— Εἶμαι υἱὸς σου, ἀνέλαβεν ὁ Ζηπιέρης, ὁ ἔστι, δεσμώτης ὢν καὶ κατάδικος, συλογίζομαι τὸν θάνατον χωρὶς νὰ τρομάξω.

— Εὐχαριστοῦμαι ν' ἀκούω τοιαύτας λέξεις καὶ βλέπω ὅτι εἶχα δίκαιον λέγων πάντοτε ὅτι τὸ αἷμα τῶν Μοντεριόρ ποτὲ δὲν ὑπῆρξε δειλόν! Ἡ γενναιοψυχία σου συνηγορεῖ μᾶλλον ὑπὲρ σου πρὸς ὅλους τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ κόσμου καὶ ἡδύνατο μόνη νὰ μὲ κάμῃ νὰ σὲ συχωρήσω διὰ τὸν ἀγενῆ στοχασμὸν τῆς δραπέτευσός σου.

Φανερὰ σημεῖα ταραχῆς παρετηροῦντο τότε εἰς τοὺς χαρακτῆρας τοῦ Μιρκήσιου. Ἐπρόσθεσε

— Διὰ ν' ἀποφύγῃς λοιπὸν τὴν αἰσχύνην καὶ ὄχι τὸν θάνατον ἐπραττες οὕτω; Δὲν ἤθελες νὰ σὲ σύρωσιν εἰς τὴν λαίματόμον· δὲν ἤθελες νὰ κατασταθῇς ἀντικείμενον θεάματος μωροῦ πλήθους, καὶ ν' ἀκούσῃς τὰς βαρβάρους κρυγὰς καὶ τὰς ἄρας του. Δὲν ἤθελες ὥστε αὐτὸ ν' ἀκούσῃ τοὺς στεναγμούς σου, νὰ ὑφαρπάσῃ εὐρίκην τινὰ εἰς τοὺς χαρακτῆρας εὐγενούς γενεῆς γόνου. Λέγε, Ἑρρίκε, δὲν ἀναγινώσκω εἰς τὴν ψυχὴν σου. (Ἐπεται τὸ τέλος)

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΦΕ

Ὁ καφὲς ὄλως ἄγνωστος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἐγνώσθη περὶ τὰ 1600 μ. Χ. ἔκτοτε κατ' ὀλίγον ἀπεκατέστη κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον κοινὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐν δὲ τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι μὲχρι τινὸς ὁ καφὲς ἐθεωρεῖτο ἐν τοῖς χωρίοις ὡς ποθητὸν ἰατρικὸν ὑπὲρ τῶν ἀσθενῶν· ἥδη ὁμως ἀπεκατέστη κοινὸς πανταχοῦ καὶ ἀποτελεῖ συστατικὸν τοῦ λεγόμενου πολιτισμοῦ· εἰς πολλοὺς δὲ ὑπάρχει ἀναπόφευκτον ποτόν.

Ὁ καφὲς ἐμπεριέχει πολλὰς καὶ σημαντικὰς ἰδιότητας, ἐξ ὧν τοὺς μὲν ὠφελεῖ, τοὺς δὲ βλάπτει.

Περφυγμένος πινόμενος θερμὸς ἢ ψυχρὸς ἢ καὶ τρωγόμενος ξηρὸς, ἐπιφέρει μετ' ὀλίγον φαινόμενά τινὰ σημαντικὰ. Α'.) διαγείρει τὰς ἐνεργείας τοῦ πνεύματος, ὁ νοῦς ἀποκαθίσταται ζωηρὸς, αἱ ἰδέαι ἔρχονται εὐκρινεῖς, ἡ μνήμη καὶ ἡ κρίσις ζωογονοῦνται· ἢ ἄρασις, ἢ ἀκοή, καὶ αἱ λοιπαὶ αἰσθήσεις γίνονται εὐκρινέστεραι· διὸ καὶ ὁ καφὲς ἐκλήθη ποτὸν τῆς διανοητικότητος.

Β'.) Ἐπιφέρει ἀϋπνίαν, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς μὴ συχνὰ πίνοντας αὐτόν.

Γ'.) Κακουχίαν φρενιτικὴν ἐπὶ τοῦ ἐπιγαστρίου, τρόμον τῶν χειρῶν διαρκοῦντα 3 ἢ 4 ὥρας καὶ δυσχεραίνοντα τὴν γραφήν.

Ταῦτα πάντα τὰ φαινόμενα ἀναφαίνονται πρὸς πάντας σχεδὸν καὶ ἀνδρας καὶ γυναῖκας. Εἰς δὲ τὰς ὑστερικές ἐπιφέρει προσέτι μεγίστην νευρικήν κακουχίαν· ἐξάπτει τοὺς ὑστερισμούς καὶ ἀποκαθιστᾷ ταύτας ἰδιοτρόπους.

Αἱ τοιαῦται ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐνεργεῖαι τοῦ καφὲ διαρκοῦσι περὶ τὰς 7 ὥρας, ἀρχίζουσαι ὀλίγα λεπτά ὥρας μετὰ τὴν πόσιν αὐτοῦ· ὁ δὲ βαθμὸς τῆς ἐνεργείας του εἶνε τόσο μικρότερος, ὅσον περισσότερο εἶνέ τις συνηθισμένος εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ.

Ἐπεται λοιπὸν ἐκ τούτων ὅτι ὁ καφὲς ὠφελεῖ ἰδίως τοὺς ἐργαζομένους νοερῶς καὶ πάντα ἐπιθυμοῦντα νὰ ζωογονήσῃ τὰς αἰσθήσεις του· οἶον Μουσικόν, Ποιητὴν, Ζωγράφον, κλπ. βλάπτει τοὺς ὑποχονδριακοὺς, ἐν οἷς εἰσὶ καὶ οἱ λεγόμενοι χολερικοί, καὶ τὰς ὑστερικές γυναῖκας.

Ὁ καφὲς προσέτι πινόμενος μετὰ τὸ φαγητὸν εὐκολύνει τὴν χώνευσιν· διότι ἐνεκεν τῆς πικρότητός του καὶ τῆς θερμότητός του τονίζει τὸν στόμαχον· πινόμενος δὲ πρὸ τοῦ φαγητοῦ ἐλαττώνει τὴν ὄρεξιν. Ὅθεν χρῆσιμος ἐστὶ κατὰ τῆς πολυφαγίας.

Εἶνε προσέτι καὶ θρεπτικός· διότι ἐμπεριέχει σημαντικὸν ποσὸν θρεπτικῆς ὕλης, ὡς ὁ χυμικὸς Πευῆν (Payen) τ' ἀπέδειξε· διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὁμως τοιοῦτος πρέπει νὰ μὴν ἐπιφέρῃ ὑδερμίαν νευρικήν ταραχὴν· διότι αἱ νευρικαὶ ταραχαὶ ἐλαττώνουσι τὴν θρεπτικὴν ἐνεργείαν αὐτοῦ. Ἐνεκεν δὲ τῆς θρεπτικῆς ταύτης ἐνεργείας εἶνε ἰδίως ἐπωφελὴς εἰς τὰ μικρὰ παιδιά, τῶν ὁποίων τὸ νευρικὸν σύστημα δὲν εἶνε εὐχάριστον· ὅθεν τρωγόμενος μετὰ ἄρτου ἀποτελεῖ ἐξαιρετὸν θρεπτικὸν φαγητόν· ἢ δὲ φύσις τοιοῦτον ὡθεὶ τὴν ὄρεξιν τῶν παιδίων εἰς τὸ τοιοῦτον φαγητόν, ὥστε ἐνίοτε προτιμῶσι τὸν καφὲν μετὰ ἄρτου παντὸς ἄλλου φαγητοῦ.

Ὁ καφὲς ἀποκαθίσταται ἐτι θρεπτικώτερος ἐνώμενος μετὰ γάλακτος, καὶ κατὰ τὴν γνώμην

τινῶν οὕτως εἶνε θρεπτικώτερος ἐξάκις περισσότερον τοῦ ζωμοῦ τοῦ βοείου κρέατος. Τινῶν ὁμως ὁ στόμαχος δὲν ἀνεχεται τὸν γαλακτοῦχον καφὲν· οἱ τοιοῦτοι τότε πρέπει νὰ τὸν ἀποφεύγωσι· διότι πᾶν τὸ μὴ ἀνεχόμενον ὑπὸ τοῦ στομάχου δὲν εἶνε θρεπτικόν.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΥΝΟΣ

Μεταξὺ πάντων τῶν ζῴων ὁ κύων εἶνε ἐν τῶν κυριωτέρων καὶ τῶν ἐντελεστέρων, καθότι αὐτὸς ἀνήκει εἰς τὸν κύριόν του, συμμορφοῦται μὲ τὰς συνηθείας αὐτοῦ, γνωρίζων καὶ ὑπερασπιζόμενος τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ· εἶνε πιστὸς βοηθὸς εἰς τοὺς κινδύνους καὶ μέχρι τοῦ θανάτου διαμένει πιστὸς καὶ ἀφοσιωμένος. Ὁ κύων εἶνε τὸ μόνον ζῶον, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε τὸν ἀνθρώπον ἐφ' ὅλης τῆς γῆς τόσο εἰς τὸ θερμότερα κλίματα, καθὼς καὶ εἰς τὰ ψυχρότερα μέρη τῆς ἄρκτου, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων ὀρέων· ἐνίοτε ὡς φίλος ἢ φύλαξ, ἄλλοτε ὡς σύντροφος εἰς τὰς ὁδοιπορίας αὐτοῦ ἢ εἰς τὰς μάχας παραμείνας εἰς τὸ πτώμα αὐτοῦ καὶ φυλάξας αὐτὸ μέχρι οὗ ἡ πείνα τὸν ἠνάγκαζε νὰ εὐρῆ πλησίον αὐτοῦ τὴν ταφήν του· ἄλλοτε φαίνεται ὁ Κύων ὡς ὁδηγὸς πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ὑπὸ τοῦ πάγου τῶν ἄλλων κεκαλυμμένων ἀνθρώπων. Ὁ Κύων Barry ὀνομαζόμενος, τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Ἁγίου Βερνάρδου, ἔσωσε πεντήκοντα περίπου ἀνθρώπων τὴν ζωὴν ἐκθάψας αὐτοὺς ἀπὸ τὰς χιόνας, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἦσαν κεκαλυμμένοι, ἀναγγείλας διὰ κλαυθμῶν τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν εἰς τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς, οἵτινες πρὸς διάσωσιν αὐτῶν προσῆλθον. Εἰς τὰ ἀρκτικά μέρη καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἀρκτικὴν Ἀσίαν ὁ κύων σύρει τὸ ὄλισθηρὸν ἔλκυθρον εἰς τὰ πάγη τῆς ἀρκτικῆς ζώνης. Εἰς τὴν Ἰσλανδίαν χρησιμεύει πρὸς ἀλίευσιν τῶν πτερυγῶν, καὶ εἰς τινὰς φυλάς τῆς Ἀμερικῆς πρὸς ἀλίευσιν τῶν ἰχθύων· ἄλλου παχυνθεὶς χρησιμεύει ὡς τροφῆ εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κυρίως εἰς τὰς νήσους τῆς Φιρίας. Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γερμανίας ὁ κύων εἶνε βοηθὸς τοῦ χαλκείου κινῶν διὰ τοῦ ἐντός τινὸς μηχανήματος βαδίσματος του τὸν ἐντός τινὸς μηχανήματος βαδίσματος του τὸν φυσιοτήρα· εἰς δὲ τὰ μαγειρεία περιστρέφει τοὺς ὄβελους (σουβλας), εἰς πολλὰ δὲ μέρη περιερχόμενος ἐντός τινὸς μηχανῆς ἀναβιδάζει τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων, ὥστε ὁ Κύων εἶνε τῶντι τοῖς ἀνθρώποις εἰς τὰς πλείστας ἐργασίας σύντροφος καὶ ὠφέλιμος βοηθός· ἢ τροφὴ του εἶνε σύμμικτος ἐκ σαρκὸς καὶ ἄρτου κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς περιστάσεις· ἐνίοτε ἀντέχει εἰς τὴν πείναν. Εἰς τὴν Ἰρλανδίαν τρέφεται ὑπὸ ἰχθύων

εἰς τινὰς νήσους τῶν μεσημβρινῶν τόπων εἰς φυτικὰς μόνον ὕλας, ἐπαρκούμενος. Ὁ Κύων δὲν εὐρίσκεται πλέον ἐν ἐντελεῖ ἀγρία· καταστᾶσει μόνον ἐξηγηριωμένος εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν, ὡς καὶ εἰς τὴν Αἴγυπτον εὐρίσκονται εἰσέτι ἀγελαι ἐξηγηριωμένων κυνῶν, οἵτινες συναγελαστικῶς κυνηγῶσιν, νεαρὸί ὁμως ὄντες ἀν συλλληφθῶσι, δεικνύουσι τινὰ ὑποδούλωσιν ὡς δεικνύουσι οἱ νέοι λύκοι. Οἱ ἐξηγηριωμένοι κύνες ἀπαντῶνται εἰς τινὰς πεδιάδας τῆς Βρασιλίας ὑπὸ χλόης κεκαλυμμένης, ζῶντες ἐντὸς τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐσκαμμένων λάκκων μετὰ τῶν νεογνῶν τῶν, καὶ ἅμα αὐξήσωσιν ὑπὲρ τὸ δέον μεταναστεύουσιν εἰς ἄλλα μέρη ἵνα κάμωσι νέας ἀποικίας· ἐνταῦθα εἰσὶν ἐτικίνδυνοι εἰς τοὺς βόσκοντες χοίρους, τοὺς μὸτχους καὶ μικροὺς ἵππους, ἐφ' ὧν ὀρμῶσι καὶ οὐ σπανίως προσβάλλουσι καὶ τὸν ἴδιον ἀνθρώπον. Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι μεταχειρίζοντο τοὺς κύνας εἰς τὰς κυνηγεσίας αὐτῶν καθὼς ἐξάγεται ἐκ τῶν σωζομένων ἀναγλύφων· εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ ὄνομα κύων σημαίνει ὀνομασίαν ὑβριστικὴν. Καὶ τίς δὲν ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην καὶ τὰς τῶν κυνικῶν φιλοσόφων σχολάς; Παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ἦτο ὁ κύων περιφρονημένος, καθὼς ἐξάγεται ἐκ τινῶν ἐν τῇ πεντατεύχῳ βίβλῳ διαφόρων φράσεων· παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Γερμανοῖς ἦσαν οἱ κύνες εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, καὶ ἀφοῦ οἱ Κύμπροι παρὰ τοῖς Ρωμαίοις 101 πρὸ Χριστοῦ ἐνίκηθησαν, ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ὑποστῶσι μεγάλας ζημίας προελθούσας ἀπὸ πόλεμον κατὰ τῶν Κυνῶν, οἵτινες ἐφύλακτον τὰ πολεμοφόδια τοῦ νικηθέντος στρατοῦ· ἐν ταύτῃ τῇ ἐποχῇ ἐτιμᾶτο ὁ κύων χρήσιμος ἀτι ὁδηγὸς β σελήνια· ἐν ᾧ ὁ ἵππος ἐτιμᾶτο μόνον πέντε. Ὅστις δὲ ἔκλεπτε κύνα τοῦ κυνηγετοῦ ὑπερρεοῦτο φοραθεὶς ἐπὶ τῇ κλοπῇ του νὰ φιλήσῃ δημοσίως τὰ ὄ-ισθια τοῦ κυνὸς καὶ νὰ πληρώσῃ διὰ ποινήν 7 σελήνια. Αἱ Κανάριοι νῆσοι ἔλαβον τὸ ὄνομα τῶν ἀπὸ τοὺς κύνας, καθὼς ἐξάγεται ἀπὸ τὸν Πλίσιον, καθὼς καὶ διάφορα φυτὰ, ὄντα εἰς κοινὴν χρῆσιν φέρουν τὸ ὄνομα τοῦ κυνός. Κυνάκανθα, Κυνόσβατος, Κυνάρα, Κυνόγλωσσον, Κυνόκεντρον, κλπ. ὁμοία ὑπάρχουσι καὶ εἰς ἄλλας γλώσσας.

Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ χρησιμεύει τὸ δέρμα του κατὰ τὸ εἶδος αὐτοῦ κατὰ τὴν τοῦ δέρματος ποιότητα κατὰ τὴν λεπτότητα τῶν τριχῶν αὐτοῦ πρὸς κατασκευὴν διαφόρων πραγμάτων διὰ τὰς πλέον ποικίλας ἀνάγκας τοῦ βίου. Τὰ ὄστα καὶ οἱ τένοντες αὐτοῦ πρὸς κατασκευὴν πηκτῆς καὶ αἱ τρίχες πρὸς πλήρωσιν ζωμῶν, πρὸς πλοκὴν σχοινίων, ζωγραφικῶν χρωστῆρων καὶ γραφίδων. Τὸ λίπος αὐτοῦ χρησιμεύει πρὸς περιχέλιψιν μηχανῶν. Πρότερον ἐθεωρεῖτο τὸ πάχος αὐτοῦ ὠφέλιμον κατὰ τῆς φθίσεως· αἱ

μεγάλοι και μαλακαί τρίχες κυνῶν τινων ῥαμέναι ἐπὶ ὑφάσματος καὶ τούτου φορεμένου κατάσαρκα ἐθεωρεῖτο ὠφέλιμος κατὰ ρευματικῶν ἐνοχλήσεων. Εἰς τὴν Περουβιαν συμβαινούσιν τινὸς ἐκλείψεως τῆς Σελήνης δαίρουσι τοὺς κύνας ἀνηλεῶς μέχρις οὗ ἡ ἐκλείψις παρέλθῃ, ἀπ' ἐναντίας δὲ οἱ Ἰνδοὶ ἀπεθέωσαν τοὺς κύνας, καὶ μεταχειρίζονται τὰ κρανία αὐτῶν ὡς μουσικὰ ὄργανα, ἐμφυσῶντες ἐντὸς αὐτῶν κατὰ τὰς ἰσρὰς τελετάς.

Ἡ πρὸς τὸν κύριόν του πίστις τοῦ κυνὸς εἶνε παραδειγματική. Ἐμεινε κύων ὑλακτῶν θρηνηδῶς ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ κυρίου του νήστης μέχρις οὗ ἀπέθανεν ἐκ τῆς πείνης. Ἱστοροῦσιν ὅτι ὁ κύων καὶ ὁ ἵππος τοῦ Σκεντέρμπεη λυπούμενοι ἔμεινον νήστες, ἀφ' ἧς ἀπέθανεν ὁ κύριός των καὶ εἴτα ἀπέθανον ἐκ πείνης.

Πολλοὶ κύνες ἐπιτεθέντες κατὰ δολοφόνων ἔσωσαν τὴν κύριον αὐτῶν.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Τρόπος πρὸς ἀποκατάστασιν τῶν ὑποδημάτων ἀδιαθρόχων.

Λάβε ἐλαίου λίνου μέρη 1000, πάχους προβάτου μέρη 250, κηροῦ λευκοῦ μέρη 180, ριτίνης μέρη 125.

Ἐνωσον ἅπαντα διὰ θερμότητος ὥστε νὰ βράσωσιν ὁμοῦ. Διὰ τοῦ μίγματος τούτου, ἐνῶ εἰστέτι εἶνε θερμὸν, ἀλείφονται τὰ ὑποδήματα διὰ ψήκτρας· οὕτω δύναται τις νὰ μένη πολὺν καιρὸν ἐν ὕδατι μὲ τὰ ὑποδήματά του δίχως νὰ αἰσθανθῇ ὑγρασίαν.

Μίγμα προφυλάττον ἐκ τοῦ πυρός καὶ ὕδατος τὰ στεγάσματα

Λάβε ἀργίλου μέρη 7, ἄμμου μέρη 1, κόπρου ἵππου μέρη 1, τιτάνου ἀσέεστου μέρη 1.

Πρόσθετε ὕδατος ποσὸν καὶ ἔνωσον καλῶς πάντα ὑπὸ σύστασιν κεραμοτίδος (ὡς κορασί· νι)· εἴτα διὰ μιστηρίου ἀλείψον τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ πίχθος ἡμίσεως δακτύλου· τὸ μίγμα τοῦτο ἀποξηρανθὲν δὲν προσβάλλεται ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὔτε ὑπὸ τοῦ πυρός· οὕτω δύναται τις ν' ἀλείψῃ στεγὰς καὶ ἄλλας ὑπαίθρους πιφανείας.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἐνταῦθα, τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κ. κ. συνδρομητὰς τὰς ἡμῶν ὅπως ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν των.

Οἱ συνδρομηταὶ οἱ λαμβάνοντες ἀπαιδεῖς ὀφείλουσι καὶ εἰς τοὺς ἀνταποκριτὰς μας ἢ ἀπευθεῖας πρὸς ἡμᾶς ταχυδρομικῶς ἢ ἐπὶ συστάσει ν' ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν των.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ οἱ μεταβαλλόντες κατοικίαν νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγκλίμως τὴν διεύθυνσιν ὅπως ἀποστέλλωνται τὰ φυλλάδιά εἰς τὰς νέας αὐτῶν κατοικίας καὶ μὴ ἐπέρχεται σύγχυσις εἰς τὴν διανομὴν.

Γίνεται γνωστὸν τοῖς κ. κ. συνδρομηταῖς ὅτι τὰ γραφεῖα τῆς «Ἀστραπῆς» ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου μεταφέρονται ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῆς ὁδοῦ Ἀμβλείας ἀρ. 2. καὶ Πανδρόσου πλησίον Μητροπόλεως.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ μας νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγκλίμως τὸ γραφεῖον ὅσκις παρατηροῦσιν ἀτιξίαν περὶ τὴν διανομὴν τοῦ φύλλου.

Ἀνεχώρησεν πρὸ ἡμερῶν εἰς Κέσκυρην ὁ ἡμέτερος ἀντιπρόσωπος καὶ μέτοχος κ. Χρ. Κονταξάκης, ὅθεν παρακαλοῦμεν πάντας τοὺς ἐκεῖ συνδρομητὰς καὶ φίλους ὅπως τῷ παράσχωσι πᾶσαν δυνατὴν ὑποστήριξιν.

ΤΥΠΟΙΣ «ΑΣΤΡΑΠΗΣ» Β. ΛΑΜΑΝΤΙΔΟΥ

—ὁδὸς Βορέου ἀρ. 13.—

